

Компании ▶ 11
Митко Събев
поиска оставката
на шефа на
Агенцията по
вписванията

Новини ▶ 8

Новият закон „Кушлев“ заплашва 400 000 семейства с конфискация

Шари

BONNIER

pari.bg

Четвъртък

25 ноември 2010, брой 225 (5036)

USD/BGN: 1.46625

▲ +1.18%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.33390

▼ -1.16%

Българска народна банка

Sofix: 356.35

▲ +0.72%

Българска фондова борса

BG40: 111.46

▼ -0.06%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

ОТНЕСЕНИ ОТ ВЯТЪРА

Липсата на координация между съседните общини рискува проектите за производство на зелена енергия. Поредният проблем пред ВЕИ сектора може да отблъсне реалните вместо фалшивите инвеститори

▶ 4-5

Новини ▶ 7

Държавата
върна само
половината от
дълговете си
към бизнеса

Компании ▶ 12

“Меком” сключи
договор за
кредитна линия
с датското
правителство

Компании ▶ 13

ТЕЦ „Русе“
окончателно
стана
100% руска

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Матиас Мюлер

Германският производител на спортни автомобили Porsche отбеляза седемкратен ръст на оперативната печалба за тримесечието до края на октомври. Ръководената от главния изпълнителен директор Матиас Мюлер компания отчете печалба преди лихви и данъци в размер на 395 млн. EUR. Продажбите на Porsche са скочили с 80% и са достигнали 2.1 млрд. EUR.

Подробности на стр. 10

Губещ
Бил Макдермот

Американски съд разпореди ръководената от Бил Макдермот софтуерна компания SAP да плати обезщетение в размер на 1.3 млрд. USD на своя конкурент Oracle заради откраднатата интелектуална собственост. Това е най-голямото обезщетение в сферата на авторските права. От SAP настояваха, че нанесените щети не надхвърлят 40 млн. USD, и обмислят обжалване.

Мнения

► **По темата „Направи си сам служители“**

► Обективно погледнато, много по-добре за всички участници в цялата игра е компаниите сами да си намерят и обучат кадри. Няма университетска система в целия свят, която да е на 100% адекватна към развитието на технологиите - гарантирано. А специално българските университети много трудно ще научат студентите си на нещо практическо, с цялото си остаряло софтоуеруване и ниско мотивираните преподаватели. Така че компаниите трябва да се радват - отделят повече ресурси, но получават и по-кадърни хора.

Петър Петров

Коментар

А вие вярвате ли на детето с мощното оръжие?

pari.bg Топ 3

1 Смелост, хаос и много имоти. Първата решителна и сериозна реформа на правителството за преобразуването на БАН поражда още повече въпроси.

2 Направи си сам служители. Безработни много, квалификация малко. Затова петте компании, които ще разкрият най-много работни места догодина, се заеха сами да обучат бъдещите си кадри.

3 Делът на лошите кредити достига 17.55%. Според последната статистика на БНБ тенденцията за спад в темпа на нарастване на лошите кредити отново се обръща.

Не ни разбирайте погрешно. Всички искаме да имаме доверие в държавата и да не се съмняваме изначално в нейната преценка, чувство за справедливост и приоритети. Да, но нямаме. Защото примерите, които ни карат да се съмняваме, през последните 20 години многократно надвишават тези, които са подхранили доверието ни. Българската администрация все още е в основното училище - непохватна, недоучила и неопитна. И в този смисъл да й се доверим безрезервно за законопроекта „Кушлев“ и да я оставим да действа с това „най-мощно оръжие, което досега държавата е вадил“ (по думите на министър Попова), без да й сложим здрави спирачки, е, като да се доверим на дете с базука.

От месеци авторитетни експерти, адвокати и специалисти в сферата на правото и човешките права алармират, че този законопроект е игра на ръба с човешките права. Те изреждат огромен списък от слабости, които може да бъдат изключително опасни,

Ани Коджаиванова
ani.kodzhaiwanova@pari.bg

„Да се доверим безрезервно на държавата за законопроекта „Кушлев“ и да я оставим да действа без здрави спирачки е, като да се доверим на дете с базука“

ако държавата не разполага с желязна воля и координация. Експертите изчислиха, че 400 000 семейства може да бъдат потенциални жертви на тези слабости, ако някой по веригата на държавната администрация реши да ги използва по злонамерен начин.

От друга страна, срещу техните аргументи Министерството на правосъдието има два отговора: Първият е, че законопроектът се ползва с подкрепата на Венецианската комисия. Вторият са думите на самия министър на правосъдието Маргарита Попова, че „честните няма от какво да се притесняват, защото приоритет на комисията няма да са доходи от сватата икономика или от работа и от роднини в чужбина например“. Да, обаче вече стана ясно, че последният вариант на проектозакона за отнемане на незаконно имущество, който министерството публикува, не е точно този, който Венецианската комисия одобри. А що се отнася до думите на министър Попова, щом намеренията на държавата са толкова

чисти, нека тогава тя работи заедно с неправителствените организации, за да може тези обещания да намерят своето отражение в закона под формата на гаранции. Такива, които няма да пречат да се накажат „лошите“, но и които ще гарантират защитата на „добрите“.

На фона на декларираните чисти намерения на министър Попова не й подхожда и да влиза в сценарий, намеквайки, че критиките са „съзнателни инсинуации“, т.е. че са инициирани от потенциалните обекти на закона, тези с незаконно натрупаното имущество. Очевидно е, че желанието на експертите не е България да няма оръжие за борба с организираната престъпност, а това оръжие да бъде безопасно за всички останали граждани. Защото примерите за обратното изобилстват в нашата история. И по-добрият вариант е да сме защитени от самия закон, вместо да разчитаме на обещанията на детето с базука, че ще стреля само по „лошите“ и никога срещу нас. Нищо лично, просто за всеки случай. □

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg
ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филпа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Мила КИСЬОВА - 4395863
mila.kisiova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaiwanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
georgi.andreev@pari.bg
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
ТЕНДЕНЦИИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Христо ЛАСКОВ - 4395841
hristo.laskov@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглука ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Марина УЗУНОВА - 4395864

marina.uzunova@pari.bg
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Докато ГЕРБ е на власт, никой друг няма да се разпорежда с имотите на БАН освен БАН

► **Бойко Борисов**, министър-председател

Число на деня

1.9

► млн. лв. отпусна правителството на Министерството на културата за покриване на текущи разходи на театрални и музикални институти, музеи и художествени галерии

Коментар

И отново: готови ли сме за лошия сценарий

Преди два месеца писах за изследванията, които показват, че след тежка криза обикновено икономическият растеж е бавен, безработицата висока, кредитирането малко и често има следващи вълни на кризата. Това не е просто теория - виждаме го на практика.

Само преди около 1-2 месеца Ирландия имаше по-ниска рискована премия от България. Същото се отнасяше и за Португалия и Испания. Днес на тези страни отново се гледа със скептицизъм и инвеститорите избягват да купуват техен държавен дълг. Привидното спокой-

Георги Ангелов, старши икономист в "Отворено общество"

” Малките страни смятаха, че щом САЩ може да имат голям бюджетен дефицит без проблеми, значи и те могат. Груба грешка

ствие на пазара изведнъж се превърна в страхотно вълнение.

Този риск се повтаря многократно през последните няколко години. Нашите съседи, гърците, бяха спокойни, че могат да увеличават безкрайно държавния дълг при ниски лихви - и да харчат парите като кейнсианска антикризисна мярка. И само в рамките на седмици това се промени. Лихвите скочиха и никой не искаше да им дава кредит.

Други наши съседи, македонците, смятаха, че могат да издадат еврооблигации през пролетта.

Те имат сравнително малък държавен дълг и дефицит. Това им даваше увереност, че лесно ще вземат заеми от пазара. Обаче не стана.

Много по-рано другите наши съседи, румънците, също живееха с илюзията, че бюджетният дефицит е безрисков и че могат да го увеличават, за да плащат високи заплати на полицаи, учители и пр. Те също имаха нисък държавен дълг, което ги успокояваше. Обаче се оказа, че популизъмът не е безрисков. В един момент се оказа, че вече никой не иска да купува държавен дълг на Румъния и пра-

вителството там се оказало неплатежоспособно. Споразумението с МВФ избегна фалита, обаче въпреки съкращенията в публичните разходи, намаляването на заплати и пенсии Румъния вече две години не може да спечели доверието на пазарите.

Има и още примери, като Унгария, Латвия, Исландия. Всички изброени страни имат едно общо нещо - те не бяха подготвени за риска. Повечето от тях въобще не се бяха замислили, че е възможно да има лош сценарий. Много от малките страни смятаха, че щом

САЩ може да имат голям бюджетен дефицит без никакви проблеми, значи и те могат. Груба грешка.

Толкова много негативни примери би трябвало да поучат нашето правителство да бъде предпазливо. Обаче не - Бойко Борисов реши и той да се пробва да раздуе бюджетния дефицит максимално. Резултатът до момента: високи рискови премии, спад на инвестициите, забавено възстановяване, спад на заетостта, необходимост от големи държавни дългове. Вместо да се увеличава устойчивостта на рисковете, тя се намалява. Докога? □

Запалката в главната роля

Румен Петков остана без американска виза

Бившият вътрешен министър изпрати сигнал срещу управляващите до главния прокурор

Скандалът между управляващите и Румен Петков достигна дипломатически измерения, след като посолството на Съединените щати отне визата на бившия вътрешен министър. “Въз основа на информация за криминално разследване срещу Румен Петков американското посолство анулира неимигрантската му виза”, потвърди за в. “Пари” пресаташето на посолството Раиса Йорданова. Това е първата практическа реакция срещу Петков в продължаващото пети ден говорене за отношенията му с Братя Галеви. Междувременно самият той обяви готовност да даде депутатския си имунитет. С което изпревари управляващите, които въпреки реката от словесни обвинения към него все още не са се сетили да му го поискат.

За сметка на това вътрешният министър Цветан Цветанов призова депутатите да създадат анкетна комисия и “да разследват” случая, макар че принципно парламентът е законодателен, а не разследващ орган.

Сигнал до главния прокурор

Всичко тръгна от изказване на директора на Агенция “Митници” Ваньо Танов, който реши да поднови скандала отпреди две години, при който стана известно, че тогавашният вътрешен министър Румен Петков се е срещал с дупнишките бизнесмени Братя Галеви. Танов обяви, че срещата е била за преразпределяне на наркопазара. По време на скандала през 2008 г. обяснението на Петков беше, че срещата (състояла се през 2006 г.) е имала за цел да укроти подземните групировки преди присъединяването на България към Европейския съюз и е била филмирана с поръчани лично от него специални разузнавателни средства. Вътрешният министър Цветан Цветанов потвърди думите на Танов и обясни, че специалните разузнавателни средства от срещата са били унищожени. Петков отрече по негово време да са унищожавани СРС-та и в сряда сезира главния прокурор за обвиненията срещу него.

Кой какво работи

Именно липсата на доказателства от разузнавателни средства е оправданието на Цветанов срещу Румен Петков да няма разследване. В поредното си интер-

вю по темата той призова депутатите да сформират анкетна парламентарна комисия и да разследват случая. Парламентарните комисии боравят с предоставените им от институции документи, но трудно може да се занимават с реално “разследване”. За сметка на това институцията, която би трябвало да се занимава с това - МВР, има доста по-сериозен инструментариум за целта. В говоренето се намеси и премиерът Бойко Борисов, който потвърди думите на Цветанов, че няма достатъчно информация за образуване на разследване. “И да говорим сега, е само хабене на енергия и вкарване на пореден скандал и отвлечане на внимание”, коментира Борисов. Но не коментира факта, че говоренето започна именно от неговите хора - Танов и Цветанов.

Филипа Радонова

► **Правителството продължава да обяснява връзките на Петков с подземния свят, но освен говоренето не прави нищо по въпроса**

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Отнесени от вятъра

Липсата на координация между съседните общини рискува проектите за производство на зелена енергия

Инвеститор купува земя на границата на една община с цел изграждане на ветроенергиен парк. Инвеститора средства, получава разрешителни за строеж. Остава му само да завърши проекта. Тогава идва изненадата - случайно разбира, че в съседната община също на границата, в непосредствена близост до имота му, има друго инвестиционно намерение. И тогава проектът просто трябва да спре. В подобна ситуация попаднаха вече двама инвеститори. Според Българската ветроенергийна асоциация обаче причините за този абсурд може да попречат на още много бъдещи инвеститори.

Координация нулева

Инвеститори в проекти за електричество, произведено от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ), сигнализираха за тотална липса на координация между две съседни общини. Това пречи, а понякога и спира сериозните инвеститори. Освен това общините увеличават таксите за издаване на различни разрешителни, което постоянно оскъпява проектите.

“Реализацията на един ВЕИ проект тръгва от ниво община, а именно там инвеститорите се сблъскват с няколко сериозни проблема”, каза Станислав Гочев, който е управляващ съдружник във “Варна грийн енерджи” - компания, която изгражда и развива ветроенергийни паркове. Общините не осигуряват достъп до обществена информация във връзка с проекти за ВЕИ на техните територии, алармираха от ветроенергийната асоциация. Освен това липсва стиковане между съседни общини във връзка с развитието на ВЕИ проектите. Ако има публични карти с инвестиционните намерения за ВЕИ, инвеститорите предварително ще се съобразят и ще преценят дали един проект има възможност за реализация или не. Такива карти обаче няма.

Според Гочев общините се опитват да ограничат спекулантите в сектора,

Елина Пулчева
elina.pulcheva@pari.bg

но погрешните им действия по-скоро се отразяват на сериозните инвеститори.

Непотърсената информация

В общините има информация за проектите, но компаниите сами трябва да си я поискат. Проблемът е, че нищо не спира администрациите да издават разрешителни, без никой да провери инвестиционните намерения в съседната община. Логично е при наличие на проблем за реализацията на проекта общината изобщо да не издава разрешителни. Или поне да предупреди инвеститора за останалите проекти и за възможните проблеми на по-късен етап от развитието на проекта. Това обаче не се случва и топката е прехвърлена в ръцете на инвеститора. От общините казват, че нямат задължение да информират всеки инвеститор, затова те самите трябва да се поинтересуват за проектите, които се развиват в близост до техния. А ако инвеститорът не го е направил и нещо спре проекта - загубите са за негова сметка.

От община Шабла признаха, че имат данни за проектите в съседните общини, но динамиката в този сектор е толкова голяма, че не може да се каже дали в даден момент информацията е актуална. Затова най-добре е всеки, който има намерение да строи ветропарк, да се обърне и към съседната община. Най-вече за да се съобрази с техническите изисквания за такива проекти - разстоянието между два генератора да е минимум 500 м, както и задължителното отстояние на

ветрогенераторите на 1 км от населените места.

От общините Шабла и Каварна, където интересът към изграждането на ветропаркове е най-голям, казаха, че до момента не са възниквали подобни казуси. Има и случай, при който координацията е работила - ветроенергиен парк, построен върху земя, влизаща във владението на общините Каварна и Шабла.

Такси и срокове

Общините увеличават постоянно таксите за различни разрешителни, което също се оказва проблем пред инвеститорите. Компаниите с реални намерения нямат възможност да пресметнат каква е общата стойност на проекта и той непрекъснато се оскъпява. “Развитието на проект за ВЕИ е бавен процес, при който са необходими няколко години, за да се развие проектът до етап решение за строеж”, обяснява спецификата на тези проекти Станислав Гочев. През този период проектът преминава през различни процедури - оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС), проектиране, проучване. През това време изтича срокът на издадените разрешения за изработка на подробен устройствен план. За да се продължи развитието на проекта, трябва да се поиска удължаване на срока на разрешението. През това време обаче общинският съвет е взел решение за увеличаване на размера на тези такси. Така инвеститорът е поставен в ситуацията да плати допълнителни средства, които първоначално не е планирал, и не може да постигне устойчиво развитие на проекта. Това според Гочев може да накара инвеститори със сериозни намерения да се откажат от инвестиционното си намерение.

Според кмета на община Каварна Цонко Цонев, каквато и да е стойността на разрешителните, те не би трябвало да представляват проблем за инвеститори с реални намерения. По думите му тези, които про-

► **Поредният проблем** пред ВЕИ сектора може да отблъсне реалните вместо фалшивите

тестират срещу таксите, са спекуланти в сектора, които имат разрешение за реализирането на проекта, но не и средства за това. Таксите според кметовете за момента са най-сигурният начин за отсяване на спекулантите. Ако не бъдат заплатени таксите, инвестиционното намерение отпада и така се освобождава територия за други компании. А както е известно, играчите на пазара с ВЕИ проекти са много повече от капацитета на енергийната мрежа.

Изходът от хаоса

В описаната ситуация няма нарушение. Законите не изискват от общините да се координират във връзка с ВЕИ проектите. Нищо не ги задължава и да изготвят карти с инвестиционните намерения. Нищо не ги задължава и да запазват таксите ниски. Дори и държавата предвижда да въведе такса от 25 хил. EUR за всеки заявен мегават за ВЕИ. Логиката на управляващите е следната: проекти много, капацитет малко - дайте да ги затрудним максимално, за да се откажат. Рискът обаче е вместо фалшивите да отпаднат точно реалните инвеститори. **П**

3700

► мегавата енергия са заявили инвеститори пред НЕК за производство от ветропаркове в България

500

► метра трябва да е разстоянието между два ветрогенератора

1000

► метра трябва да е разстоянието между ветрогенератор и населено място

20-30

► хил. лв. е таксата за егун ветрогенератор, която инвеститорът трябва да плати на общината

Трябва да се и в двете

Ние даваме информация за проектите

на наша територия, но когато инвеститорът се интересува за територията на съседната община, ще трябва да направи справка и там. По принцип имаме информация за отсрещната страна, друг е въпросът колко тя е актуална. Никога няма да поемем ангажимент да кажем за проектите в другата община. Задължение на самия инвеститор е да си я поиска, тъй като става въпрос за много голяма динамика и само от дадената община имат информация за реално заявените инвестиционни намерения.

Такива грешки може да станат

когато инвеститорът първо е закупил имота и след това реши да го процедурира, без да е направил проверка за състоянието спрямо двете общини, ако са гранични. Ако първо е направил справка обаче, той няма да попадне в такава хипотеза. На сайта на община Шабла сме изнесли всички инвестиционни намерения, но без детайлите, които за-

инвеститори

Не може да се постигне устойчиво развитие на проекта

Достъпът до обществена информация за проекти за ВЕИ в дадена община е изключително затруднен. Липсват обществено достъпни карти, на които са отразени инвестиционните намерения за ВЕИ, с които един инвеститор трябва да се съобрази и да прецени има ли възможност за реализация друг проект или не.

Липсва стикване между съседни общини във връзка с развитието на проекти. Оказва се, че инвеститор купува земя на границата на една община, инвестира, получава първоначални разрешителни от общината и впоследствие става ясно, че в съседната община също на границата, в непосредствена близост до имота има друго инвестиционно намерение. Така се проваля инвестицията.

Друг сериозен проблем са постоянното променяне и увеличаване на таксите за различни разрешителни от общините. Развитието на проект за ВЕИ е бавен процес и се налага да се подновяват дадени документи. Когато таксата се увеличава постоянно, не може да се постиг-

Станислав Гочев,
управляващ съдружник във
"Варна грин енерджи"

Приветствам филтриране на спекулантите в сектора, но не по този начин

не устойчиво развитие на проекта и неговото планиране. Така много инвеститори, които имат сериозни намерения, се отказват още на ранен етап от развитието на своето инвестиционно намерение.

Основният аргумент на общините е, че има много "кухи" инвеститори, които са блокирали територии и по този начин отсяват тези, които наистина имат възможности. Ако не заплатиш таксата за удължаване, ще ти отпадне инвестиционното намерение и така ще освободиш територия, която и без това е много натоварена с проекти за ВЕИ. Ние сме съгласни с това и приветстваме подобно филтриране, но не по този начин.

проверява общини

Красимир Кръстев,
кмет на община Шабла

Инвеститорът е задължен да си поиска информация, тъй като става въпрос за много голяма динамика

сягат намеренията, защото според закона за класифицираната информация нямаме право да дадем подробности. Всички, които искат да реализират ВЕИ проекти, могат да погледнат там, за да се запознаят с останалите. Най-добре е това да стане при главните архитекти в двете общини. По принцип проект може да се реализира на територията на две общини. Ако инвеститор работи по такъв проект, той трябва да се съгласува на областно ниво от експертите на двете общини, които да разгледат инвестиционните намерения.

Пари

Deloitte. CSR

КОНКУРС

СОЦИАЛНО ОТГОВОРНА КОМПАНИЯ НА ГОДИНАТА

КАТЕГОРИИ

- СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ КЪМ СЛУЖИТЕЛИТЕ
- СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ КЪМ ОКОЛНАТА СРЕДА
- ЕТИЧНОСТ И ОТГОВОРНОСТ КЪМ ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ
- УЧАСТИЕ В ПРОЕКТИ С ДЪЛГОСРОЧЕН ОБЩЕСТВЕНОПОЛЕЗЕН ЕФЕКТ
- БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ

ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРСА,
МОЛЯ ПОСЕТЕТЕ
EVENTS.PARI.BG

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ ТЕЛ. 02/4395848, 4395 850 . NORA.KALIONSKA@PARI.BG

СЪСЪДЕЙСТВИЕТО НА:

Postbank

Член на Eurobank EFG Груп

Общините ще може да влизат в имоти, преди да са отчуждени

Депутатите в земеделската комисия пуснаха поправките в закона без дискусия, което вероятно ще се случи и в останалите комисии

Депутатите от земеделската комисия в парламента вчера единодушно приеха промените в Закона за общинската собственост, според които общините ще може да влизат във владение на имоти, преди отчуждителните процедури да са приключили. Предложенията на председателя на регионалната комисия и депутат от ГЕРБ Любен Татарски бяха приети без никакви дискусии и възражения. Днес проектът на закона ще се разглежда и в правната и в регионалната комисия, но се очаква също да мине без възражения.

В началото на месеца парламентът прие на първо четене подобни промени в Закона за държавната собственост. Според тях държавата, когато е инвеститор, може да влиза предварително в имоти, ако там ще се изградят обекти от национално значение. Например това са магистрала, жп линии, пречиствателни станции и др.

Обекти от първостепенно значение

В случая с общините обаче не е ясно дефинирано при кои случаи ще става това. В проекта е посочено, че мярката се отнася за „изграждане на обект от първостепенно значение - публична общинска собственост“. В самите текстове обаче не е посочено кои обекти са от първостепенно значение.

Преди няколко седмици Татарски обясни, че това всъщност отново може да бъдат проекти от социалната инфраструктура.

Въпреки неяснотите в мотивите към проекта е посочено, че така ще се осигури „приоритетното и своевременно изграждане на общински обекти“.

Изискванията

Мярката за предварително влизане във владение на общините ще се отнася само за незастроени земеделски земи и гори, е уточнено в поправките. Освен това, за да се възползват местните власти от това право, трябва да имат издадено разрешение за строеж. Друго изискване е да има одобрен подробен устройствен план, а не да е влязъл в сила, както е в момента.

Бързото отчуждаване на имотите все пак ще става със съответните компенсации. Местните власти задължително ще изплащат парично обезщетение от момента на влизане във владение до приключване на отчуждителните процедури. Разписаната методика в проекта предвижда, че ако става дума за земеделска земя, потърпевшият ще бъде обезщетен с толкова, колкото би получил, ако продаде продукцията си. Ако пък са гори, сумата ще е равна на тази, която собственикът би взел от продажба на дървесината.

Дарина Кахраманова

►Проблемът със закона е в липсата на ясни дефиниции и съответно възможността за свободно тълкуване

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Размах МРРБ може да управлява още европари

►Управляващият орган към регионалното министерство е отличник при усвояване на еврофондовете и затова е добре да поеме контрола по ОП

„Транспорт“ (ОПТ) и грузи програми, които вървят бавно. Това предложи вчера депутатът от БСП Меглена Плузчиева по време на отчет на зам.-министъра на регионалното развитие Лиляна Павлова пред парламентарната комисия по еврофондовете и затова е добре да поеме контрола по ОП

но обясни, че строителното министерство би могло да отговаря поне за пътните проекти в ОП „Транспорт“. „Обсъжда се идеята да се създаде междинно звено, което да координира работата на транспортното и регионалното министерство и на пътната агенция“, коментира Павлова. Така

структурата ще гарантира изпълнението на пътните проекти. Зам.-министърът обясни още, че целта е звеното да заработи още през този програмнен период. За следващия от 2014 г. се планира всички оперативни програми да се управляват от една централна структура.

ЧЕЗ иска двойни признати разходи, за да се разплати с инвеститорите

Енергоразпределителното дружество е натрупало 100 млн. лв. дългове за трафопостове

Между 130 и 150 млн. лв. годишно трябва да станат признатите инвестиционни разходи на ЧЕЗ, за да бъде решен проблемът със забавеното изкупуване на трафопостове от инвеститорите. Това заяви регионалният мениджър на чешкото дружество за България Ян Вавера в отговор на намеренията за санкции от страна на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР). Преди ден комисията определи забавените плащания по изкупуването на съоръженията като „лоша практика“, при която ползите са за ЧЕЗ, а загубите - за потребителите.

Казус

По закон електроразпределителното дружество трябва да изкупи съоръженията от

инвеститорите по пазарни цени до 2015 г. Предвидените средства са част от инвестиционната му програма, която пък е обвързана с цената на тока. От ЧЕЗ обаче изтъкнаха, че исканите по-високи инвестиционни разходи ще натоварят сметките на потребителите с по-малко от 1%. Сега признатите инвестиции на компанията са 71 млн. лв. годишно, като в тази сума влизат също средства за подобряване на обслужването, поддръжка и модернизация на мрежата. Само разходите за изкупуване на съоръжения са около 15 млн. лв. годишно, посочиха от ЧЕЗ.

Според Ян Вавера държавата не отчита строителния бум в София от периода 2007-2009 г. и лавинообразно нарасналия брой на съоръженията, които компанията е длъжна да изкупи. От ДКЕВР обаче опонираха, че и при сегашния размер на одобрените инвестиции тя бави тези плащания с години, а ги отчита като разход.

►Преди ген ДКЕВР определи забавените плащания по изкупуването на съоръженията като „лоша практика“, при която ползите са за ЧЕЗ, а загубите - за потребителите

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Строителите

По данни на Камарата на строителите в България (КСБ) към края на 2009 г. стойността на изградените, но неплатени от ЧЕЗ трафопостове възлиза на 60 млн. лв. От самото дружество посочиха, че тази година сумата е достигнала 100 млн. лв., като в нея влизат и наследени задължения.

Проблемът се задълбочава и от факта, че въпреки забавените плащания то не е спирало да издава разрешения за присъединяване към мрежата си, което е едно от изискванията за започване на строителство. Според ЧЕЗ това е компромис, за да не се спира предприемаческата инициатива. Изпълнителният директор на КСБ

Иван Бойков обаче заяви, че компанията по-скоро блокира предприемачите със задължения, които после отчита като инвестиции. Според него вина има и държавата, тъй като в закона не са разписани ясни срокове за заплащане на изградените трафопостове. В същото време до изкупуването им от ЕРП-тата те остават соб-

ственост на предприемачите и всички разходи по поддръжката и ремонта им са за тяхна сметка. Допълнителни проблеми поражда и липсата на срокове за временно включване към мрежите на електроразпределителните дружества, което пък е необходимо за започване на строителство.

По разчети на строителни предприемачи изграждането на трафопостове към един обект струва между 50 и 100 хил. лв. в зависимост от големината му. В същото време от КСБ протестира срещу цените, по които ЧЕЗ изкупува съоръженията, въпреки че те се определят с оценка от лицензиран оценител. Заради тези неуредици камарата е залята с оплаквания от свои членове, а преди време сезира и Комисията за защита на конкуренцията. Комисията обаче излезе със становище, че въпросът не е от нейната компетенция.

Рагостина Маркова

Държавата върна само половината от дълговете си към бизнеса

Няма да се търси нов вариант за разплащане

Окончателно държавата е успяла да изчисти едва 290 млн. лв. от дълговете си към бизнеса по схемата през Българската банка за развитие (ББР). Това означава, че фирмите са получили само половината от вземанията си. В регистъра на Българската стопанска камара компаниите са заявили просрочени задължения от страна на министерствата и общините за над 635 млн. лв. По самата схема на ББР пък беше предвидено да се платят близо 500 млн. лв.

Възможност за съг

Правителството прие постановление, според което механизмът вече няма да работи и ще бъдат направени корекции по бюджетите на министерствата, които са изплатили част от дълговете си към бизнеса. Сред тях са Министерският съвет, министерствата на финансите, на вътрешните работи, на отбраната, на труда, на земеделието, на регионалното развитие и на транспорта.

Компаниите можеха да подават заявления до министерствата до края на септември и така да си получат вземанията през ББР. Те обаче трябваше да се съгласят на отбив от 7% и затова много фирми не се възползваха от възможността.

Например наскоро от регионалното министерство съобщиха, че 100 строителни фирми изобщо не са потърсили дължимите им суми. Само от този бранш пред БСК са декларирали просрочени плащания на държавата за над 556 млн. лв. Сега една от възможностите пред компаниите е да заведат дела срещу различните ведомства.

Неясно бъдеще

По сметка в БНБ остават близо 210 млн. лв., предвидени за разплащане по тази схема, припомнят от финансовото министерство. Все още няма решение какво ще стане с този ресурс, но засега не се предвижда друга възможност за по-

▶ Най-много неразплатени задължения има към строителния бизнес

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

гасяване на дълговете към фирмите. Така компаниите, които не са си взели парите, остава да изчакаат до следващата година, но няма гаранции, че в бюджета ще бъдат предвидени средства за разплащане.

Представителите на бизнеса също не вярват, че проблемът ще бъде решен скоро, и нямат идеи как може да се действа оттук нататък. „Не виждам какво може да се направи. Имаме списък на всички фирми и сме отишли до всяка от тях“, коментира Иван Бойков, изпълнителен директор на Камарата на строителите в България.

Според Божидар Данев от Българската стопанска камара пък трудно може да се повлияе на правителството и да се намери изход. Той припомни, че остава сериозен проблемът с дълговете на общините. От регистъра на организацията става ясно, че фирмите чакат от местните власти близо 77.7 млн. лв.

От думите на Данев става ясно още, че бизнесът трудно би излязъл с ново предложение за разплащане. „Много от фирмите не искат да се конфронтират с правителството, защото се страхуват, че после няма да получават обществени поръчки“, обясни той.

Дарина Кахраманова

2010

100те

НАЙ-БОГАТИ БЪЛГАРИ

цена 10 лв.

ОЧАКВАЙТЕ ПРЕЗ ДЕКЕМВРИ

Всеки абонат на в. Пари ще получи изданието като подарък.
Достатъчно е само да се регистрира на www.pari.bg

Пари BONNIER
Business Press International

Търсят се проекти за депа за смет

Министерството на околната среда и водите покани 13 общини да представят проекти за изграждане на системи за управление на отпадъците на техните територии с финансиране от Оперативна програма „Околна среда“. Общата им стойност трябва да е 220 млн. лв.

Става въпрос за общините Бяла в област Русе, Варна, Велико Търново, Габрово, Добрич, Самоков, Никопол, Луковит, Панагюрище, Плевен, Разлог, Стара Загора и Ямбол. Те имат срок за разработване на проектите до 31 август следващата година.

Тези проекти са приоритетни в Националната програма за управление на дейностите по отпадъците 2009-2013 г., според която България трябва да изгради общо 57 такива системи. Двадесет и три от тях ще се финансират от Оперативна програма „Околна среда“.

След три дни дебати Законът за Сметната палата беше приет

Обсъждането завърши с потвърдено обещание за сезиране на съда

Депутатите приеха на второ четене промените в Закона за Сметната палата след неколкодневни спорове. Проектът за промените е направен от ГЕРБ, като получи подкрепа от „Атака“ и Синята коалиция. Депутатите от БСП бяха против промените в закона.

Според тях ГЕРБ чрез тези промени се опитва да направи политическа чистка и ще използва Сметната палата за проверки по време на изборите догодина.

Промените

Според промените палатата ще се ръководи от един председател и двама заместници, които ще се избират от парламента. Одиторите, които сега работят в Сметната палата,

ще трябва да се подложат на вътрешен конкурс и да се реши кой да остане на работа и кой не. Това беше една от основните промени, които предизвикаха споровете. Според БСП, ако това се направи, одиторите ще бъдат понижени на ниво стажанти. Депутатите от БСП се противопоставиха и против предложението Министерският съвет да определя допълнителните възнаграждения на одито-

рите. Според тях това ще доведе до финансова зависимост веднъж от Министерството на финансите и втори път от Министерския съвет.

На съг

Ниско качество на закона и съмнения за лобизъм бяха основните причини за противопоставянето от червените депутати. „Този закон ще бъде един от законите, от които ще се срамува то-

ва 41-во народно събрание - ниско правно качество, лобизъм, скандална политическа чистка в нарушение и на общностното право, и на конституцията“, каза Мая Манолова от БСП. По думите на Манолова този закон е скандален, а според ГЕРБ текстовете са добре написани и няма конфликт на интереси.

Право на отговор

Депутатите от ГЕРБ се

противопоставиха на това твърдение, като коментираха, че Мая Манолова не чете правилно. „Уважаема госпожо Манолова, имам чувството или че не сте чели закона, или го четете по начин, който ви е удобен на вас“, отговори Георги Андонов от ГЕРБ. От БСП потвърдиха обещанието си от петък, че ще сезират Конституционния съд за промените.

Рагослава Димитрова

400 000 семейства може да попаднат под ударите на закона „Кушлев“

Експертите твърдят, че публикуването на проектозакон за отнемане на незаконно имущество не е този, който Венецианската комисия одобри

Законопроектът за отнемане на незаконно придобито имущество, популярен още като закона „Кушлев“, има нужда от доработване и прецизиране, за да се намекнат повече гаранции, че той няма да преследва лица, които нямат нищо общо с организираната престъпност. В този си вид той може да се изроди в инструмент за гонитба на много по-големи групи хора и по-незначителни престъпления. За това алармираха експертите от института „Отворено общество“ и „Център за либерални стратегии“. Според изследване на двете организации между 80 и 400 000 български домакинства може да попаднат под ударите на новия закон, ако той бъде приет в този си вид.

Един груз проект

Цял месец, след като Венецианската комисия одобри последния вариант на законопроекта, той най-после беше публикуван на страницата на Министерството на правосъдието. Според Йонко Грозев от „Център за либерални стратегии“ обаче публикуваният вариант на законопроекта не е същият, който е одобрила Венецианската комисия. Една от най-сериозните разлики засяга повода за конфискация.

„В одобрения от комисията вариант се казва, че за да се конфискува имущество, трябва да има разумно предположение, че то е резултат от престъпна или незаконна дейност. Сегашният вариант, публикуван от министерството, въвежда презумпцията, че във всички случаи, в които има разминаване между стойността на притежаваното имущество и доходите в размер на 60 000 лв., то е резултат от престъпна дей-

ност“, казва Йонко Грозев.

Твърде лесно за гържавата

Така задължението на държавата да докаже, че това имущество е резултат от престъпна или незаконна дейност, всъщност изчезва. Нужно е просто да има разминаване, за да се пристъпи към действията. Експертите припомнят, че в българските икономически реалности подобно разминаване е напълно възможно за много голяма група хора, още повече че ревизираният период е за 20 години назад.

Друг проблем на проекта е, че позволява твърде лесно да се отнеме имущество от трети лица и роднини на заподозрения, без да се налага държавата да доказва, че тези хора са съучастници или че са знаели, че имуществото е незаконно придобито. „Държавата приема по презумпция, че роднините на лицето знаят, че имуществото е незаконно“, каза Иванка Иванова от „Отворено общество“.

Глас в пустиня

В последната седмица експерти от различни организации не спират да алармират за проблемите, които крие в себе си проектозаконът за отнемане на незаконно придобито имущество. Те обаче не са твърде позитивно настроени дали шумът ще има някакъв резултат. „Лошото е, че се създадох твърде големи обществени очаквания, че този закон ще донесе справедливост и ще реши проблемите, а правителството ги подхранва. В последните дни дори се създаде усещането, че критиките на законопроекта са лобисти или поддръжници на престъпниците с много имоти“, казва Йонко Грозев. По думите му от тази гледна точка дискусиата с

► Правосъдният министър Маргарита Попова видя злонамерена кампания в критиките към законопроекта. „Не изключвам и съзнателни инсинуации“, каза Попова

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

министерството ще е трудна. „Искаме просто чрез разумен диалог да достигнем до приемането на едни минимални изисквания за защита

на гражданските права“, казва той.

Против законопроекта се изказаха в течение на времето и редица представители

на политически партии. Преди два дни против него се обяви и ръководството на СДС с мотива, че някои текстове в него напомнят

на тоталитарните практики отпреди 1989 г. и той може да се превърне в инструмент за „лов на вещици“.

Ани Когжаубанова

Изследване Какво (не) знаем за закона

► Двете НПО организации са направили анализ на съществуващото подобно законодателство в редица гържави, както и оценка на възможния брой домакинства, които би засегнал този закон. ► Според Георги Ганев от „Център за либерални стратегии“, ако законът действа само според

изискването разликата между официални доходи и стойността на имуществото да е 60 000 лв. при ревизиран период от 20 години, възможният брой семейства с нерегистрирани доходи, които може да попаднат под ударите на закона, е между 50 и 350 хил. Ако към тях се прибавят и нерегистрираните доходи, идващи от чужбина, броят им нараства до 80 до 400 хил. Прогнозите са направени на базата

на статистическите данни на НСИ, БНБ и групи институции за размерите на сивата икономика и генерираните от нея суми, както и недекларирани средства, които влизат в страната от емигрантите.

► Сравнителният анализ на чуждото и българското законодателство за конфискация на имуществото пък показва редица слабости на новия законопроект и недостигателно гаранции за права-

та на гражданите.

► Друга разлика е, че в никоя гържава законът не се прилага самостоятелно от един орган, както е тук с комисията „Кушлев“, а е част от общия набор механизми за борба с престъпленията.

► Не на последно място, липсват оценки за въздействието на законопроекта над населението, финансово обосновка, оценка на съвместимост с другите закони и т. н.

Мнение

Новият проектозакон не решава проблемите на комисията „Кушлев“

В този си вид проектозаконът крие твърде много рискове за погаване на права, както и реална опасност да се превърне в инструмент за преследване на повече, но по-незначителни престъпления, вместо да се фокусира върху конкретни практики на организираната престъпност. Точно такъв е случаят в ЮАР например и за съжаление съм склонна да вярвам, че у нас е напълно възможно да се залитне към подобен сценарий, познавайки институциите ни. Притеснява ме фактът, че този законопроект превръща комисията „Кушлев“

Притеснява ме фактът, че този законопроект превръща комисията „Кушлев“ в самостоятелен орган за разследване, но той не е нито полиция, нито прокуратура

в самостоятелен орган за разследване, но той не е нито полиция, нито прокуратура и няма гаранциите за отчетност, които тези две институции имат.

Нито пък има подобна на тяхната база данни, за да преценява тенденциите.

Никъде по света подобен закон не се прилага самостоятелно от самостоятелен орган. Навсякъде той е само част от инструментите за борба с организираната престъпност и се ползва, когато няма друг начин нещата да се доведат докрай чрез съда. Но има екипност - от самото начало се води едно и също разследване, а тук тя липсва. Всеки ще води своето разследване. Липсата на тази екипност е един от основните проблеми на комисията и

този законопроект не го решава.

Не се решават и проблемите с натрупване. В списъка с престъпления, които са приоритет на комисията „Кушлев“, например присъства обикновената кражба, но липсват престъпления, които са системни от години насам и които водят до трупане на незаконно имущество - като иманярството, като нарушаването на авторските права в редица области - от музиката до дрехите и др.

Иванка Иванова, шеф на правната програма на институт „Отворено общество“

Трудовите договори стават задължителни за надомна работа

За този вид работа вече ще се плащат осигуровки и ще се трупа трудов стаж

Надомната работа и дистанционният труд излизат на светло. Работодатели и синдикати подписаха два споразумения, които регламентират, че за тези две форми на труд задължително трябва да се сключва трудов договор. Така за хората, които работят от къщи или от място, различно от това на възложителя на поръчката, ще се гарантира плащането на осигуровки, ползването на отпуск, болничен и други обезщетения. Прослуженото време пък ще се зачита за трудов стаж.

Предстои в парламента да облечем в закони тези споразумения между синдикати и работодатели, заяви премиерът Бойко Борисов, който присъства на подписването им.

От къщи

В България преобладава мнението, че надомната работа е остаряла форма на труд, но най-малко 300 хил. души работят под някаква форма от къщи, заяви Пламен Димитров, председател на КНСБ.

Най-често това са хора на възраст между 50 и 65 години или безработни на средна възраст, които упражняват занаятчийски дейности, показва проучване на синдикатите. Тези хора работят или със собствено оборудване и материали, или с предоставено от възложителя. Предстоят промени в Закона за здравословните и безопасните условия на

труд, които да разпространят действието му и за надомните работници. При поискване в рамките на работното време те ще трябва да предоставят достъп до работното си място както на трудовите инспектори, така и на контролните органи на работодателя.

В трудовия договор трябва да бъде разписано как се поема покриването на разходите по работното място. Работодателите пък ще се задължат да водят регистър на трудовите договори на надомните работници, в които да отразяват тяхното заплащане и евентуално понесени загуби.

Обсъжда се за надомните работници да има облекчени осигурителни прагове. Предстои да бъде регламентиран и трудът на самонаетите надомни работници.

От разстояние

Дефиницията за работа от разстояние е, че това е форма на организиране или извършване на работа с използване на информационни технологии в рамките на трудово правоотношение, при което работата се изнася извън помещението на работодателя. Това е записано в националното споразумение, подписано между работодателските и синдикалните организации.

В България няма статистика колко души полагат тази форма на труд, но има професии, за които се знае, че е доста над 50% - програмисти и преводачи, казва Евгени Иванов, изпълнителен директор на КРИБ. Работата от разсто-

▶ Работодатели и синдикати подписаха споразумения за по-гъвкави форми на труд в присъствието на премиера Бойко Борисов

СНИМКА БОБИТОШЕВ

яние е разпространена и сред архитекти, счетоводители, брокери, одитори, журналисти и обслужващ персонал за въвеждане на данни.

Регламентирането на дистанционната работа с трудови договори не само ще осигури на тези работници право на обезщетения и пенсия, но и ще повиши заплащането им, смята Иванов.

В трудовия договор ще се определят условията,

правата и задълженията на страните, как се организира и отчита работата. В същото време стандартите за натовареност и извършване на работата от разстояние не трябва да бъдат по-големи от тези на работниците в помещението на работодателя.

Работодателите ще трябва да осигуряват обучение и квалификация на надомните си работници и на тези, чиито услуги ползват от разстояние.

Очаквания

България е една от първите нови страни членки в ЕС, която регламентира надомната работа и работата от разстояние, коментира Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Надявам се скоро да се споразумеем да въведем и агенциите за временна заетост, каза той.

Засега обаче синдикатите са силно против ли-

цензирането на агенции за временна заетост, които на практика отдават персонал под наем на работодатели, които търсят за определено време работна ръка.

Правим добра стъпка за подобряване на гъвкавостта на труда, защото това е бъдещето - все по-малко ще има натрупване на работна сила на едно място, коментира Огнян Донеv, председател на КРИБ.

Мила Кисьова

Доходите са намалели средно с 2.2% през третото тримесечие

Българинът пести от храна и консумативи, дава повече пари за здраве

Общият доход на българина през третото тримесечие на 2010 г. е 932 лв. и спрямо същото тримесечие на 2009 г. е намалал с 2.2%, съобщи НСИ. Обедняването идва основно от падането на работната заплата, която е основен източник на доход за българските домакинства.

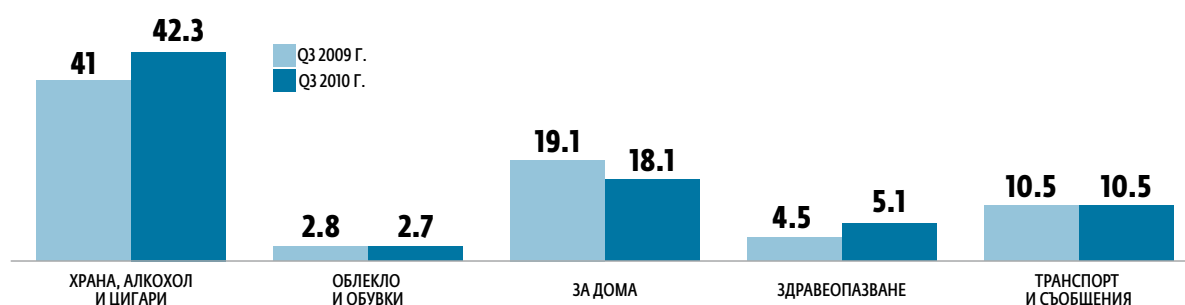
През третото тримесечие статистиката изчислява средна работна заплата 467 лв., докато преди година тя е била 488 лв. Вторият по значение доходозточник са пенсиите. Те обаче са се увеличили средно с 4.9% в сравнение с третото тримесечие на 2009 г.

Разходи

Кризата е свила разходите

на хората с около 5.3% през третото тримесечие на тази година в сравнение със същия период на миналата година. За периода юли - септември общият доход на човек от домакинство е 845 лв. Малко над половината от тези пари отиват за храна, ток, отопление и вода и като номинална стойност са намалели в сравнение

СТРУКТУРА НА ОБЩИЯ РАЗХОД НА ДОМАКИНСТВО ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2009 И 2010 Г.

▶ Пада потреблението на месни продукти, плодове и зеленчуци

с миналата година. Така например българинът е похарчил 317 лв. за храна през третото тримесечие, докато преди година този разход му е струвал 322 лв. Статистиката отчита, че се е увеличило потреблението на картофи, хляб и кисело мляко, а пада потреблението на месни продукти, плодове и зеленчуци.

Най-драстично са паднали разходите за вода, ток и отопление - от 134

лв. през третото тримесечие на 2009 г. на 119 лв. сега.

В същото време българинът дава повече пари за здравеопазване - за тримесечието този разход е бил средно 43 лв., докато предната година - 40 лв.

Спестявания

Статистиката показва, че българинът е спестил 87 лв. през третото тримесечие на годината.

Мила Кисьова

Ирландия ще спести 15 млрд. EUR през следващите четири години

Очаква се правителството да осигури финансиране на банките още тази седмица

Ирландия ще свие социалните си разходи, ще намали минималната работна заплата, ще вдигне подоходния данък и ДДС и ще въведе нови имотни данъци. Драконовските мерки са част от обявения вчера четиригодишен план на правителството за подобряване на бюджетния баланс. Целта е дупката в хазната да намалее до 3% през 2014 г. от очакваните 32% за тази година. В момента правителството преговаря за спасително финансиране от Европейския съюз и Международния валутен фонд.

Запазена марка

Съгласно програмата правителството ще спести 15 млрд. EUR през следващите четири години, което представлява около 4% от БВП. Сумата включва намаляване на бюджетните разходи с 10 млрд. EUR и увеличаване на данъчните приходи с 5 млрд. EUR. Правителството обаче не смята да вдига корпоративния данък въпреки натиска от страна на редица европейски държави. „Ниският корпоративен данък е крайъгълният камък на промишлената ни политика от 50-те години на ХХ в. насам и ставката от 12.5% вече е част от международната ни марка“, пише правителството в Националния план за възстановяване 2011-2014. Разчетите са базирани на прогнозиран ръст на БВП от 1.75% през 2011 г., 3.25% през 2012 г., 3% през 2013 г. и 2.75% през 2014 г.

Орязване

Правителството ще намали текущите разходи със 7 млрд. EUR, а капиталовите разходи ще се свият с 3 млрд. EUR. Общите пуб-

лични разходи ще намалее до 36% от брутния национален продукт през 2014 г. спрямо 49% през 2010 г. С 2.8 млрд. EUR по-малко пари са предвидени за социални разходи. Още 1.2 млрд. EUR ще бъдат спестени от намаляване на заплатите в публичния сектор, а 3 млрд. EUR ще бъдат икономисани от здравеопазване, образование, селско стопанство, съдебна система и отбрана.

Данъчен удар

Мерките на правителството ще имат сериозен ефект и върху благосъстоянието на ирландците, които в момента се радват на едни от най-високите доходи в Европа. Минималната заплата ще падне с близо 12% - от 8.65 на 7.65 EUR на час. До 2014 г. ще бъде разширена и данъчната основа за подоходните данъци, като вече наложи ще се плащат от около 45% от хората в сравнение с 35% в момента. В резултат на промените данъци ще се дължат от всички хора, които изкарват над 15 300 EUR годишно спрямо 18 300 EUR сега. Заедно с премахването на някои данъчни облекчения общият ефект от тези промени ще достигне 1.9 млрд. EUR.

Данъкът добавена стойност също ще нарасне от 21% в момента на 22% през 2013 г. и 23% през 2014 г. Това ще осигури на хазната допълнително 570 млн. EUR. Още 530 млн. EUR ще дойдат от подготвяните налози върху водата и стойността на земята, както и за собствениците на имоти, които ще бъдат въведени поетапно.

Въпрос на преговори

Междувременно държавната ирландска телевизия RTE съобщи, че страната ще получи 85 млрд. EUR спасителен заем от ЕС и МВФ, но информацията беше частично опровергана

► Правителството на Брайън Кауън определи ниския данък печалба като „крайъгълен камък“ на политиката си отхвърли възможността той да бъде увеличен

СНИМКА BLOOMBERG

от министър-председателя Брайън Кауън. По думите му това е сумата, която се обсъжда, но тя не е окончателна. Той напомни, че преговорите, които започнаха в понеделник, се очаква да отнемат няколко седмици. Все още не се знае и колко точно ще струва помощта за Ирландия, тъй като лихвата ще бъде комбинация от ставките на различните източници на финансиране, уточни Кауън. Част от средствата ще се използват за рекапитализиране на банките, а останалата част ще покрие бюджетния дефицит до края на октомври, като сподели правителствени източници трезорите ще трябва да увеличат капиталовата си адекватност от 8 на 12%, за да „се повиши доверието на вложителите във финансовата система“. Заради значителния отлив на депозити през последните месеци ирландските банки станаха силно зависими от Европейската централна банка за осигуряване на необходимия им паричен ресурс.

Национализация на банките

Ирландия ще предприеме спешни действия в подкрепа на банковия сектор още тази седмица, стана ясно късно във вторник. Правителството ще налее стотици милиони евро капитал в банките, с което на практика ще стане мажоритарен собственик на Allied Irish Banks (AIB) и Bank of Ireland, където в момента държи съответно 18 и 36%.

Оценка

S&P намали рейтинга на Ирландия

► Международната рейтингова агенция Standard&Poors намали оценката си за Ирландия заради предстоящия ръст на дълговете на страната в резултат на очаквания спасителен заем от ЕС и МВФ.
► Агенцията понижи ре-

Пазарната стойност на двете финансови институции рязко спадна през последните няколко години. В момента инвеститорите оценяват AIB на 357 млн. EUR, което е доста под пиковата стойност в размер на 22 млрд. EUR, която банката постигна през февруари 2007 г., показват изчисления на в. Irish Independent.

Bank of Ireland пък в момента струва по-малко от една десета, отколкото преди кризата, когато пазарът

я оценяваше на 1.59 млрд. EUR.

Междувременно стана ясно, че Европейският съюз може да поиска от Дъблин да наложи данък на ирландските банки, които работят извън страната. Според източници на The Irish Times по този начин правителството ще изпълни условието на международните кредитори да увеличи приходите си от корпоративни данъци, без да вдига данък печалба. □

тинга на дългосрочните дългови книжа на страната от AA- на A, а оценката на краткосрочните облигации беше намалена от A-1+ на A-1.

► Ревизията се дължи на факта, че ирландското правителство предстои да увеличи дълговете си над прогнозираното по-рано ниво, за да осигури допълнителни капиталови инжекции за банковата система, обясниха от S&P.

► Според агенцията нетният дълг на Ирландия към края на 2012 г. ще бъде над очакваните досега 113% от БВП. Частният външен дълг на страната също остава сред най-високите в еврозоната, като в края на 2009 г. е представлявал 325% от БВП.

► Опасността от дефлация е основният риск за данъчните приходи в бюджета, предупреждават от S&P.

Бизнес доверието в Германия достигна 20-годишен връх

Вътрешното потребление в страната компенсирало икономическото забавяне

Бизнес доверието в Германия не само че се повишава през ноември, но и достига най-високото си ниво от обединението на страната през 1990 г. Това показват данните на института за икономически проучвания Ifo. Основната причина за оптимизма е увеличеното вътрешно потребление.

Далеч над очакванията

Индексът на бизнес климата нараства на 109.3 от 107.6 през октомври, с ко-

ето значително изпреварва прогнозите на анализаторите, които очакваха в най-добрия случай той да остане непроменен. Сега индикаторът е „над нивото си от времето на бума през 2006-2007 г.“, коментираха от Ifo. Компаниите повишават оценката си както за сегашната бизнес ситуация, така и прогнозите си за предстоящите шест месеца.

Потребление

Засилването на вътрешното потребление компенсирало забавянето в ръста на БВП. Макар че икономиката през третото тримесечие е нараснала с 0.7% спрямо рекордните 2.3% за предходния

период, частното потребление е един от основните двигатели на растежа, съобщи вчера Федералната статистическа служба.

Индустрия

Междувременно германският автомобилен производител Porsche отчете седем пъти по-висока оперативна печалба за тримесечието до края на октомври, като резултатът достига 395 млн. EUR. Това се дължи основно на увеличените приходи от продажби с 80% до 2.1 млрд. EUR. Преди няколко дни пък от BMW и Daimler обявиха, че ще съкратят коледната почивка за работниците си заради многото поръчки. □

Съединените щати изпратиха самолетноносач на Южна Корея

Операцията е част от съвместни военни тренировки на Вашингтон и Сеул

Самолетоносач на САЩ със 75 самолета на борда и над 6000 души екипаж се отправи от базата си край Токио към корейски ден Корейската народно-демократична република (КНДР) изстреля десетки артилерийски снаряди към южнокорейски остров, откъдето също отвърнаха със стрелба.

Макар че операцията е част от планирани отдавна военни тренировки на САЩ и Южна Корея, тя със

сигурност ще ядоса Пхенянг и ще притесни съюзника му Пекин, смятат наблюдатели.

Отбранителни тренировки

„Упражненията са отбранителни по характер“, казаха от южнокорейската дивизия на въоръжените сили на САЩ. „Макар че са планирани доста преди непредизвиканата с нищо артилерийска атака вчера (във вторник - б.ред.), те показват силата на съюза между Южна Корея и САЩ“, добавиха оттам.

Предния ден КНДР обявиха, че обстрелът е предизвикан от започналите в понеделник южнокорейски

военни учения на острова, който се намира близо до морската граница между двете страни.

Сеул обаче беше категоричен, че тренировъчните стрелби не са били насочени на север, а към водите на запад.

Цивилни жертви

Междувременно стана ясно, че са намерени две цивилни жертви на атаката срещу южнокорейския остров, след като предния ден двама моряци бяха обявени за загинали.

Бреговата охрана е открила телата на двамата цивилни мъже под руините на строителен обект. □

Цумат

” Годишно плащаме около 400 млн. лв. акцизи и около 220 млн. лв. ДДС, така че и облигационният заем ще се плати навреме

► **Митко Събев**, пресегател на СД на "Петрол холдинг" АД

Сметките на "Петрол холдинг" са блокирани по искане на Денис Ершов

Последното общо събрание на дистрибутора на горива "Петрол" АД възобнови скандала между съсобствениците Денис Ершов и Митко Събев

Бившият говорител на Агенция "Митници" и доверено лице на Денис Ершов Иван Кутевски е блокирал сметките на "Петрол холдинг" АД. Това обяви на пресконференция единият от основните акционери в холдинга Митко Събев. Той обясни, че Кутевски е действал с издадено удостоверение от изпълнителния директор на Агенцията по вписванията (АП) Виолета Николова. В удостоверението шефката на АП обявява Иван Кутевски за действащ изпълнителен директор на "Петрол холдинг". В документа, подписан от Виолета Николова, се казва, че удостоверението се издава на Иван Кутевски, "за да му послужи където му е необходимо". "След като получаваше това удостоверение, Кутевски изпраща писма в обслужващите банки и ги заплашва, че ще ги съди, ако не блокират сметките на холдинга", твърди Събев.

Оставката, ако обичате

Заради тези действия на Виолета Николова Митко Събев публично заяви, че иска оставката ѝ. "Ако има малко съвест, Виолета Николова трябва да си подаде оставката. Ако тя няма съвест, тогава министърът на правосъдието ще трябва да го направи." Виолета Николова не беше открит за коментар. Въпреки издаденото на 22 ноември удостоверение на Иван Кутевски справка в Търговския регистър към АП показва, че действателният изпълнителен директор на "Петрол холдинг" все още е Орлин Тодоров, а Митко Събев е председател на съвета на директорите.

Събев добави, че иска оставката на Виолета Николова, защото или е некомпетентна, или има други мотиви заради поети ангажименти към някого.

Спорът между основните акционери започна след общо събрание на акционерите на 28 юни 2010 г. (виж карето). Митко Събев твърди, че то не се е провело, докато Денис Ершов иска да се впишат решенията му, които са за смяна на ръководството и промяна на устава. В

сагата последователно се намесват съдилищата във Варна и София. "Компетентен съд по спора между акционерите е варненският съд и само той може да се произнася", обясни и бившият конституционен съдия Димитър Гочев, който също присъства на пресконференцията. "Петрол холдинг" е регистрирано във Варна. Събев и Ершов имат по 47.5% от акциите в "Петрол холдинг", а Александър Мелник държи останалите 5%.

Гласът на миноритарите

Новият епизод от скандала между Денис Ершов и Митко Събев започна след проведеното във вторник общо събрание на акционерите на публичното "Петрол" АД, което се контролира от "Петрол холдинг" и свързани с него лица. Събранието трябваше да гласува за увеличение на капитала на дъщерното "Нафтекс Петрол" ЕООД чрез апорт на 200 млн. лв., които са част от вземане на "Петрол" АД. Събев обяви, че на въпросното събрание е имало представени 146% от акциите. Прецедентът се дължи на факта, че паралелно като представители на холдинга са гласували Иван Кутевски и Орлин Тодоров. Решението обаче е за сделка между свързани лица и по този начин трябва да се одобри само от миноритарните акционери. "Правилно е решението да се вземе от миноритарните акционери, тъй като по закон, когато става въпрос за свързана компания, гласуват акционери извън групата" е мнението и на Митко Събев. Той добави, че е решено всички да гласуват и Агенцията за финансов контрол да реши кои гласове да признае. "Петрол" АД, което е една от най-важните компании в структурата на "Петрол холдинг", е последното поле за спорове между Денис Ершов и Митко Събев. Така след държавата и съдилищата в борбата за надмощие в един от най-големите дистрибутори на горива в България явно ще трябва да се включат и миноритарните акционери.

Атанас Христов

Онова събрание през юни

► Спорът между двамата основни собственици на "Петрол" Митко Събев и Денис Ершов започна за пръв път от общото събрание на акционерите, проведено на 28 юни тази година. Според Търговския регистър на въпросното събрание са присъствали 100% от акционерите. Според Събев обаче това събрание изобщо не се е провело. Документите показват, че събранието е решило да смени състава на съвета на директорите (СД) на холдинга, като от управата бъдат отстранени Митко Събев, изпълнителният директор Орлин Тодоров и Стоян Кръстев. На тяхно място са били избрани Иван Шестак, Йосиф Арутюнян и бившият говорител на Агенция "Митници" Иван Кутевски.

► Така според едната страна Събев е отстранен, а самият Събев оспорва решенията на общото събрание с мотива, че то изобщо не се е провело. Съвсем обяснимо пък Ершов настоява решенията да бъдат вписани. Тук историята стига до съд и засега вместо по-изяснена става по-заплетена. В решаването на спора се намесиха и съдилищата във Варна и София.

► **Митко Събев**

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Събев: Скандалите няма да попречат за изплащането на облигациите на "Петрол"

Има 18 компании, които са готови да рефинансират облигационния заем на "Петрол" АД. Този заем ще бъде платен. Годишно плащаме около 400 млн. лв. акцизи и около 220 млн. лв. ДДС, така че и този заем ще се плати навреме. Сега ще се направи шорт лист и ще търсим най-ефективното финансиране.

Освен това не е тайна, че 25% от облигациите вече сме си ги изкупили. Решението за увеличение

Митко Събев,
пресегател на СД на
"Петрол холдинг" АД

” **Малките акционери подкрепиха увеличението на капитала на дъщерното ни дружество**

на капитала на "Нафтекс Петрол" ЕООД не беше подкрепено, защото Иван

Кутевски гласува против, като каза, че вдигането на капитал означава опрощаване на дълг. Това не може да се казва от компетентен човек, който има претенциите да управлява над 30 компании. В лицето на изпълнителния директор събрание и съм убеден, че Агенцията за финансов контрол ще прецени ясно и точно кой има правата. С едно удостоверение не се

става толкова лесно правоприемник.

Правилно е решението да се вземе от миноритарните акционери, тъй като по закон, когато става въпрос за свързана компания, гласуват акционери извън групата. На събранието е било решено всички да гласуват и агенцията да прецени кой има права. Малките акционери подкрепиха увеличението на капитала и затова съм спокоен, че ще мине. Те виждат, че ние работим.

Все повече български компании търсят финансиране отвън

„Меком” сключи договор за кредитна линия с датското правителство

► Големите компании с утвърдени пазарни позиции са с основно предимство при търсенето на средства от чуждите пазари

Свитото корпоративно кредитиране у нас и занижената активност на небанковото финансиране през последните месеци карат все повече български компании да търсят средства за инвестиционната си дейност чрез външни кредити.

Последният пример за това стана силистренското месопреработвателно предприятие „Меком”, което обяви, че ще финансира проекта си за модернизация на обща стойност 17 млн. EUR с кредитна линия, гарантирана от датското правителство и Danske bank, както и със свои средства.

Поглед навън

Макар случаят с „Меком” да е малко по-встрани от търговското банкиране, защото месопреработвателната компания получава финансирането си заради внедряване на датска технология, сигналите от пазара показват интереса на наши дружества към външни финанси.

Само преди 2 седмици друга компания - „Приста ойл груп”, обяви, че ще финансира с кредит на стойност 60 млн. EUR от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР).

От тях 10 млн. EUR за производителя на акумулатори „Монбат”, а останалите за „Приста ойл холдинг”.

„Фирмите, които може да се финансират от други банки, го правят, но средният и малкият бизнес няма да отидат и да вземат заем от такива банки”, твърди председателят на управителния съвет и главен изпълнителен директор на УниКредит Булбанк Левон Хампарцумян.

По думите му от финансиране отвън може да се възползват фирми, които са с много добра позиция на пазара и са достатъчно големи, за да може да поискат и да получат финансиране от чужда институция.

Борсите дават заемо

Освен банковото кредити-

ране вариант е и небанковото финансиране. То обаче е сведено почти до нулата в последните месеци. „Финансирането през небанковия сектор почти не съществува в момента”, коментира председателят на Българската асоциация на управляващите дружества Стоян Тошев. По думите му интересът към увеличенията на капитал през фондовата борса е много малък, а облигационният пазар е изключително свит.

Затова и вариантите пред компаниите, които търсят финансиране, не са много. В резултат все повече от тях поглеждат за възможностите за финансиране отвън.

Мирослав Иванов

Небанковото финансиране в момента е ограничено

Финансирането през небанковия сектор в момента е силно ограничено. Интересът към увеличенията на капитал през фондовата борса е много малък.

От друга страна, облигационният пазар също е много свит. Затова и вариантите пред компаниите, които търсят финансиране, не са много.

Стоян Тошев,
председател на УС на БАУД

” Пазарът на корпоративни облигации също е много свит

Само утвърдени фирми може да се кредитират отвън

Фирмите, които може да се финансират от други банки, го правят. Но средният и малкият бизнес няма да отидат и да вземат заем от такива банки. Става дума за фирми, които са с много добра позиция на пазара и са достатъчно големи, за да може да поискат, да бъдат забелязани и да получат финансиране.

През годините голяма част от финансирането е идвало отвън. Бих казал, че то по-скоро е било комбинация между наши

Левон Хампарцумян,
председател на управителния съвет и главен изпълнителен директор на УниКредит Булбанк

” Последната статистика отчете ръста на бизнес заемите, който е реален, но е твърде скромнен

банки и външни банки. Прословутият „Цанков камък” също е с такова кредитиране.

Последната статистика отчете ръста на бизнес кредитирането, който е реален, но е твърде скромнен. Трябва да се види какво ще стане следващото тримесечие. Има някакво раздвижване, но то е минимално в сравнение с това, което се отчиташе преди години.

Проектите „Меком” се модернизира

► Силистренската месопреработвателна компания „Меком” съобщи, че се е договорила с Датския фонд за експортно кредитиране да финансира проекта ѝ за модернизация. Цялата стойност на проекта е 17 млн. EUR, от които 70% ще бъдат финансирани от датската организация, а останалата част „Меком” ще осигури с лични средства. Част от тези 30% ще се финансират с новата емисия привилегирани акции на стойност 14 млн. лв., част от увеличението на капитала, което започна наскоро.

► Рагваме се, че сме на път да приключим успешно модернизацията на компанията в тежките икономически условия в момента”, коментира мажоритарният собственик на „Меком” АД Стефан Райчев. Не толкова добре настроени обаче се оказаха останалите инвеститори в компанията, след като на фондовата борса акциите на дружеството поевтиняха с 2.33% до близо 0.88 лв.

Експанзия на „Приста ойл” на Изток

► С част от кредита на „Приста ойл” компанията планира да развие мрежа от пунктове за смяна на масла в страните от Централ-

на и Източна Европа. Ще бъдат купени и монтирани нови съоръжения за производство и бутилиране на консистентни смазки. Плановите на дружеството предвиждат да построи завод за антифриз, течност за чистачки и спирална течност на територията на фабриката в с. Равно поле.

► В русенското поделение на компанията ще бъдат монтирани автоматизирани линии за разфасовка в пластмасови бутилки на синтетични и полусинтетични масла „Приста”.
► „Монбат” пък ще използва своята част от банковото финансиране, за да завърши третата си рециклираща мощност при производството на акумулатори.

Руската група Mechel купи цялата „Топлофикация- Русе“

Компанията придоби още 51% от капитала за 52 млн. EUR

Руската група Mechel придоби изцяло „Топлофикация-Русе“, съобщи Bloomberg. Досега руската компания притежаваше 49% от дружеството, а останалите 51% бяха собственост на Holding Slovenske Elektrotrane (HSE).

Руската компания е придобила дела на словенците чрез дъщерното си дружество „Мечел интърнешънъл холдингс“ на цена от 52 млн. EUR. Миналия месец сделката получи и одобрението на Комисията за защита на конкуренцията. Според нея цялостната продажба на ТЕЦ няма да наруши конкурентната среда на пазара на електроенергия. По данни на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране русенската топлофикация държи 2.8% от пазара на електрическа енергия в България.

Визитка

Руската група се занимава с производство на стомана и добив на въглища и според Bloomberg чрез сделката си гарантира още един пазар, тъй като русенската топлоцентра работи на твърдо гориво. Според Дмитрий Смолин, анализатор в московската компания UralSib Capital, българската топлоцентра е един от трите най-големи чуждестранни потребители на продукцията на Mechel. Според анализаторите придобиването ще увеличи капацитета на производство на Mechel с около 70%.

▶ Руската група Mechel гържи дял от „Топлофикация-Русе“ от 2007 г.

Участие от 3 години
Групата Mechel влезе в „Топлофикация-Русе“ през 2007 г. До този момент дружеството беше изцяло собственост на „Словенске електрарне“, която го приватизира. Още тогава руската компания обяви, че планира да увеличи дела си в русенската топлофикация. През октомври Комисията за защита на конкуренцията разреши на Mechel да

придобие 100% от ТЕЦ. Според оценката на регулатора сделката ще окаже въздействие на три пазара - производство и продажба на едро на електрическа енергия, производство, пренос, продажба на едро и дребно на топлинна енергия и доставка на високоенергийни въглища за производство на електрическа и топлинна енергия.

На пазара на електри-

ческа енергия участниците в концентрацията не са конкуренти, като „Топлофикация-Русе“ има пазарен дял под 5%. Топлофикационното дружество не притежава производствен капацитет, за да заеме лидерска позиция в бъдеще, и планираната сделка няма да повлияе върху пазарния дял на „Топлофикация-Русе“. На пазара на топлинна енергия „Топлофикация-Русе“ притежава

пазарен дял от 100% и е естествен монополист при производството, преноса и продажбата на топлинна енергия на територията на гр. Русе и Източната промишлена зона - Русе. При производството и продажбата на електрическа енергия на едро пазарният дял на групата „Мечел“ е под 15%, а на „Топлофикация-Русе“ - под 5%, което дава основание да се направи

изводът, че сделката няма да окаже негативно влияние върху вертикално свързания пазар на доставка на черни въглища в страната, нито върху българския пазар на производство и продажба на едро на електрическа енергия. Според комисията планираната сделка няма да попречи на ефективната конкуренция на нито един от анализирания пазари.

Рагостина Маркова

Производителят на опаковки „Асенова крепост“ АД търси 10 млн. лв. чрез увеличение на капитала

За две седмици втора компания от групата на „Химимпорт“ излиза за финансиране на капиталовия пазар

Производителят на полимерни опаковки „Асенова крепост“ АД ще увеличава капитала си в опит да набере 10 млн. лв. от Българската фондова борса. Това стана ясно от съобщението на дружеството до БФБ. Основен акционер в дружеството с 50.55% от капитала е „Химимпорт Инвест“, което е мажоритарен собственик и на публичната компания „Химимпорт“. Останалите акционери с над 5% дял са пенсионни фондове, също от групата на „Химимпорт“.

Универсалният пенсионен фонд „ЦКБ Сила“ има 6.81%, професионалният

21.4

▶ млн. лв. са приходите от продажби на „Асенова крепост“ за деветмесечието

пенсионен фонд на дружеството държи 6.60%, а доброволният пенсионен фонд има 6.55%. Към групата трябва да добавим и доброволния пенсионен фонд на ПОК „Съгласие“, който притежава 5.05% от „Асенова крепост“ АД. Акционерите с дял под 5% не са ясни.

Компанията обяви цена от 12.5 лв. за новите акции, което означава, че ако всичките пенсионни фондове, които са инвеститори в дружеството, решат да запишат акции, ще трябва

да налят близо 1.3 млн. лв. свеж капитал.

Само преди седмица друго дружество със сходно име - „Холдинг Асенова крепост“, обяви, че ще търси от борсата 12.5 млн. лв. под формата на увеличение на капитала. Мажоритарен собственик на публичната компания отново е „Химимпорт Инвест“, което притежава 53.89%. Останалите акционери остават неясни, защото са с дял под 5%.

Намеренията на двете дружества да съберат свободни средства е странно на фона на тенденцията българските компании да търсят все повече средства от чужбина (виж стр. 12). Професионални инвеститори коментират, че небанковото финансиране в момента е доста затегнато, а увеличенията на капитала са рядкост.

Механизъм

Увеличението при „Асенова крепост“ ще бъде успешно, ако бъдат записани и платени половината от предложените 800 хил. акции с емисионна стойност 12.50 лв. всяка. Ако то премине по план, акционерният капитал на дружеството ще се увеличи от 1.232 млн. лв. на 3.632 млн. лв. За целта компанията ще емитира 800 хил. акции с номинал 3 лв. всяка, както е номиналът на съществуващите 410 856 акции.

Новите ценни книжа ще

12.5

▶ млн. лв. е сумата, която се опитва да набере от капиталовия пазар „Холдинг Асенова крепост“

се записват срещу права. Всяко право ще дава възможност за записване на 1.95 акции. Цифрата се получава от съотношението на новите към съществуващите акции.

Точните дати за търговия с правата, записване на акции и на аукциона за използваните права все още не са ясни и ще бъдат обявени допълнително. Борсовият член, упълномощен да обслужва увеличението на капитала, е Централна кооперативна банка АД.

Резултат

За деветмесечието на 2010 г. приходите от продажби на „Асенова крепост“ се повишават с 11% на годишна база до 21.4 млн. лв., показва отчетът на дружеството, публикуван пред Българската фондова борса. Въпреки това компанията

12.5

▶ лв. е цената на новите акции на „Асенова крепост“

отчита загуба от 2.1 млн. лв. при отрицателен резултат от 824 хил. лв. за същия период на 2009 г.

Последната сделка с акциите на дружеството на борсата е от 12 ноември тази година, когато през БФБ преминаха 6 акции на цена 12 лв. за брой. „Асенова крепост“ е изключително слаболиквидна позиция и за последната година има едва две по-големи сделки. Едната за 10 200 акции от 16 юли, а другата е с 20 324 ценни книжа от 28 декември миналата година.

Мирслав Иванов

КФН предложи “Холдинг Пътища” за порицание заради лоши практики

Комисията установи, че офшорките са купили акции на дъщерните компании на много по-ниски цени от счетоводните

Увеличението на капитала на “Видапътстрой” АД, “Пътинженеринг М” АД и “Пътностроителна техника” АД е извършено на цени много под счетоводните стойности на акциите им, се казва в писмо на Комисията за финансов надзор (КФН) до Националната комисия по корпоративно управление (НККУ).

Увеличението на капитала на трите дружества беше извършено през август, а новите собственици записаха акциите по номинал. След увеличението “Холдинг Пътища” АД, което ги контролираше чрез дъщерния си подхолдинг “Пътища и магистрали” АД, загуби контрола в трите работещи компании. Акциите бяха записани от “МолестоТрейдинг (Оувърсийз) Лимитид”, “Прим БГ” АД, “СинистроТрейд Лимитид” и “Еврогруп инженеринг” АД.

От КФН твърдят, че към 30 юни 2010 г. счетоводните стойности на акция на “Видапътстрой” е 1038 лв., на “Пътинженеринг М” е 415 лв., а на “Пътностроителна техника” - 66 лв. Новите собственици записаха кни-

жата съответно по 10 лв., 3 лв. и 2 лв., какъвто е и номиналът на акциите.

Средствата, които са получили компанията, са достатъчни единствено за покриване на текущите им данъчни задължения, обясняват от надзора. По този начин свежият капитал трудно би могъл да осигури “повишаване на икономическото благосъстояние”, каквато е посочената цел на осъществяваните увеличения. Същевременно в докладите на “Пътища и магистрали” се казва, че увеличението на капитала се налага, защото дружествата са на ръба да изпаднат в неплатежеспособност.

След тези интервенции акциите на “Холдинг Пътища” бяха подложени на масови разпродажби, което накара КФН да започне проверка по случая. Резултатите, които надзорът изнесе, показваха, че Орлин Хаджиянков, който е в борда на директорите на “Холдинг Пътища”, бил представител на дъщерния подхолдинг при вземане на решение за увеличение на капитала и е скрил тази важна информация от акционерите

► Проверката на КФН показва, че Орлин Хаджиянков е скрил вътрешна информация от акционерите на “Холдинг Пътища”

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

на дружеството. Тогава от КФН обясниха, че продължава проверката дали увеличението на капитала на

дъщерните дружества не е направено на цена, която ощетява акционерите. Последните становища на

надзора показват именно това - акционерите са ощетени, защото влизането на офшорките във “Видапът-

строй”, “Пътинженеринг М” и “Пътностроителна техника” е на цени много под справедливите. □

“Инвестор.БГ” търси 3 млн. лв. чрез увеличаване на капитала

Компанията започва предлагане на акции, параметрите не са изяснени

Съветът на директорите на “Инвестор.БГ” АД е взел решение на 22 ноември да увеличи капитала на компанията чрез публично предлагане на нови акции, съобщиха от дружеството. Общата емисионна стойност на акциите е до 3 млн. лв. Финалните параметри на издаването на акции за увеличението на капитала още не са уточнени и ще бъдат прецизирани от съвета на директорите. Инвестиционният посредник, който е оторизиран да администрира увеличението на капитала, е Кей Би Си Секюритис - клон България.

Рекордни приходи

По-рано този месец компа-

нията обяви рекордни в историята си месечни приходи от 359 хил. лв. само за октомври 2010 г. Това представлява ръст с 11% на годишна база. На пресконференцията, на която бяха обявени резултатите за октомври, председателят на съвета на директорите на “Инвестор.БГ” АД Любомир Леков коментира, че очаква ръст от 25% на приходите до 4.4 млн. лв. за 2011 г.

Инвестиции

За тази година компанията очаква ръст на приходите от 17% до 3.5 млн. лв. Леков допълни, че е оптимистично настроен и освен от реклама прогнозира и ръст на приходите от услуги с добавена стойност. За първите десет месеца на 2010 г. продажбите на “Инвестор.БГ” АД са на стойност 2.74 млн. лв., като нарастват със 17.1% на годишна база. Компанията отчете 240 хил. лв. печалба за първите 9 месеца на 2010 г., които са насочени основно към развитието на човешките ресурси, включително наемането на нови служители. За първите 10 месеца на 2010 г. работещите за “Инвестор.БГ” АД се увеличават с 26% до 130 души. □

Антимонополната комисия одобри сделката за “Флорина”

Новият собственик на компанията за натурални сокове е “ВМ Финанс Груп”

Комисията за защита на конкуренцията одобри сделката по закупуването на фирмата производител на натурални сокове “Флорина България” АД от “ВМ Финанс Груп” АД. Така последната компания вече притежава 100% от “Флорина”. Комисията мотивира решението си като посочва, че няма опасност от монополизация или

застрашаване на честната конкуренция на пазара на безалкохолни напитки у нас. Чрез сделката “ВМ Финанс Груп” цели не само да навлезе на нови пазари, но и да стабилизира предприятието производител, да възстанови неговата позиция, заемана преди настъпването на финансовата криза, се казва още в становището на комисията.

Сделка по необходимост

Малко преди да продадат компанията, собствени-

ците й - Валентин Щонов, който беше изпълнителен директор и миноритарен акционер, и гръцкият бизнесмен Георгиос Хонесос - направиха огромни инвестиции. Те вложиха много средства в закупуването на ново оборудване за фабриката за сокове. Тези мащабни инвестиции обаче доведоха компанията до ликвидни проблеми. За да реализира вложенията си, компанията задължна много.

Дългосрочните задължения възлизаха на над 18

млн. лв., което допълнително разкласти финансовата стабилност на “Флорина”. “Флорина” има 7.2 млн. EUR главница по облигационен заем, по който вече на два пъти не можеше да си покрива вноските в срок. Облигационерите на “Флорина България” АД вече веднъж се съгласиха да разсрочат емисията дългови книжа на компанията. Така след реструктурирането на дълга предишните собственици трябваше да платят следващата вноска по главницата на 14 декември 2011 г.

Според новия погасителен план по плащане на главницата “Флорина” ще може да пропусне следващите четири плащания, които са по 160 хил. EUR на всеки три месеца. Компанията обаче ще продължи да плаща лихвите по дълга си. Новата схема на плащане на главницата предвижда предприятието да плати 400 хил. EUR на 14 декември следващата година, след това 4 пъти по 125 хил. EUR и 6 амортизационни плащания по 250 хил. EUR.

Елена Петкова

3.5

► млн. лв. са очакваните приходи на компанията за тази година

JPMorgan Chase е на път да се откаже от строителството на нов офис в Лондон

Инвестиционната банка вероятно ще наеме сградата на фалиралата Lehman Brothers

999

▶ години е срокът на договора за наем на земята под планираната централа на банката в Лондон

Инвестиционната банка JPMorgan Chase е на път да се откаже от плановете си да построи нова европейска централа в Лондон на стойност 1.5 млрд. GBP. Вместо това банката може да наеме сградата на фалиралата Lehman Brothers в британската столица, съобщиха Financial Times.

Под един покрив

JPMorgan има около 17 хил. служители в страната, които са пръснати из различни офиси в ситито. Ако те се преместят в бившата кула на Lehman Brothers, това ще излезе по-евтино на банката, отколкото ако изгради изцяло нов проект. Сградата на фалиралата банка се смята за една от най-добрите офис

площи в Лондон, тъй като е направена специално за нуждите на трезора през 2004 г. Състои се от 33 етажа и няма нужда от големи ремонти. Наемът за помещенията е осигурен за почти четири години напред по гаранционна схема на AIG.

Спекулации

Вероятността JPMorgan да се откаже от новата централа беше обект на спекулации, че банката може да се премести в друга държава заради новата регулаторна и данъчна политика на Острова. Самият трезор винаги е казал, че решенията му зависят от неговите бизнес и финансови

▶ Намеренията на JPMorgan да се откаже от строителството на нова централа в Лондон говедоха до спекулации, че инвестиционната банка може да се премести в друга държава

СНИМКИ BLOOMBERG

нужди, а не от политическия пейзаж.

Загуба

Проектът в Ривърсайд Саут предвиждаше изграждане-

то на офиси с обща площ 1.9 млн. кв. фута. Преди две години JPMorgan подписа договор с Canary Wharf Group за наем на земята за период от 999 години

срещу сумата от 237 млн. GBP. Част от първоначалните строителни работи вече са извършени, като банката вероятно ще загуби около 300 млн. GBP, които

вече са платени за различни разрешителни. Тя би могла да върне част от парите си, ако продаде правото за ползване на земята обратно на Canary Wharf Group. □

SAP ще платят рекордно обезщетение на Oracle

Компанията се призна за виновна за кражба на интелектуална собственост от конкурента си

Щатски съд реши, че най-голямата компания за бизнес софтуер в света - германската SAP, трябва да плати 1.3 млрд. USD на своя конкурент Oracle заради неправомерно използване на интелектуална собственост. От Oracle прибегнаха към правосъдните органи заради кражбата на интелектуална собственост от страна на TomogrowNow, вече несъществуваща дъ-

щерна компания на SAP.

Рекордно обезщетение

Във финалното си изявление пред съда Oracle призоваха за налагане на обезщетение в размер на 1.7 млрд. USD, докато от SAP се надяваха то да е едва 40 млн. USD. Осъдената компания вече призна провинението на TomogrowNow и се съгласи да плати 120 млн. USD съдебни разходи на Oracle. Единият от изпълнителните директори на SAP дори се извини на засегнатата компания под натиска на нейните адвокати. Присъдената сума е най-голямото

обезщетение за 2010 г., най-голямото изобщо за нарушаване на авторски права и 23-тото по големина за всички времена.

Възможности за обжалване

Сега от SAP обмислят възможностите за обжалване. „Водещите компании се отличават по начина, по който се справят с грешките си. Както казахме и в съда, съжаляваме за действията на TomogrowNow, признахме вината си и бяхме готови да овъзмездим Oracle в справедливи граници”, се казва в изявление на компанията. □

1.3

▶ млрд. USD беше осъдена да плати на конкурента си Oracle германската компания SAP

▶ Германският софтуерен гигант SAP призна провинението на бившата си дъщерна компания TomogrowNow, но смята че санкцията е прекалено голяма

„Русал” ще прави смесено предприятие с китайска фирма

Руската компания планира да увеличи дела си на азиатския пазар на алуминий до 30%

Най-големият производител на алуминий в света „Русал” ще създаде смесено предприятие за сплави с китайската China North Industries. Освен това руската компания ще придобие и дял в дистрибутора на алуминий Shenzhen North Investment.

Компанията на руския милиардер Олег Дерипаска ще притежава най-малко 51% в смесеното предприятие, съобщиха от „Русал”. Освен това с цел да разшири дела си на азиатския пазар от 20% през 2009 г. до 30% до края на тази година компанията ще придобие и 33% от акциите на търговското подразделение на China North Shenzhen North Investment. „Азиатският пазар е един от основните

приоритети на компанията и има стратегическо значение за разпространението на нашите продукти”, каза Дерипаска.

Съгласно споразумението с китайската компания „Русал” ще осигури производствените съоръжения и метала за заводите, които се намират в Сибир, близо до Китай. Китайският партньор ще предостави оборудването и работния капитал, казаха от руската компания. □

Пари

Вестник „Пари” търси:

- Икономически редактор
- Икономически репортер

Ако проявявате интерес, моля, изпратете автобиография и кратко мотивационно писмо (не по-дълго от 1/2 страница).

За контакти job@pari.bg

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Table with columns: Вид, Бурса, Единица, Ноември, Декември. Rows include Суров петрол, Брент, Газов, Природен газ, Бензин 95, Нафта.

Спот цени на цветни метали

Table with columns: Вид, Бурса, Единица, Цена, Зм. Rows include Мед, Калай, Олово, Цинк, Алуминий, Никел, Алуминиева сплав.

Курсове за митнически оценки

Table with columns: Валута, Курс, Код, Стойност. Lists various international currencies and their exchange rates.

Курсове на чуждестранни валути

Table with columns: Валута, Код, За, Стойност, Разлика. Lists major international currencies and their current values.

Фючърси на агрокултури

Table with columns: Вид, Разновидност, Бурса, Единица, Октомври. Rows include Пшеница, Царевица, Ечемик, Памук, Какао, Кафе, Соя, Захар.

Цени на благородни метали

Table with columns: Вид, Бурса, Единица, Купува, Продава. Rows include Злато, Сребро, Платина, Паладий, Родий.

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 kg; 1 бу. царевица = 25.4016 kg; 1USD = 1 U.S. cent 1бу. овес = 15.4224 kg; 1 lb. = 0.4536 kg; 1 cwt = 50 kg; 1 gal. = 3.785 l; 1 MT = 1000 kg

Complex table for RAIFAIZEN ASSET MANAGEMENT showing fund types, valuations, and performance metrics.

Котировки на взаимните фондове

Large table listing various mutual funds with columns for fund name, type, value, and performance data.

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 30.11.2010.

Обменни курсове на чуждестранни валути към лева за 25.11.2010 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

UD "ОБЩИНСКА БАНКА АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ" ЕАД

Table showing investment options and returns for the Municipal Bank Asset Management EAD.

Table for PIRAEUS ASSET MANAGEMENT listing various funds and their performance.

Table for OTP Fund Management showing fund details and returns.

Table for SENTINEL ASSET MANAGEMENT listing fund performance.

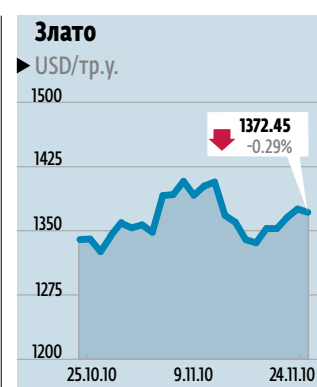
Table for SENTINEL ASSET MANAGEMENT listing fund performance with a detailed breakdown.

Индекс на деня

1.72

► процента се повиши германският индекс DAX и достигна 6820.44 пункта

” По време на борсовата сесия в сряда измерителят добави 115 пункта към стойността си. Сред основните причини за покачането на индекса беше подобреният бизнес климат в Германия

” Цената на златото отчете **понижение** и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна 1373.55 USD/тр.у. Причината за новия спад е доларът, който поскъпна за пореден път спрямо еврото

Стока на деня

1.90

► процента спечели каляят на борсата в Лондон и стигна 24350 USD/т

” На последната борсова сесия цветният метал **поскъпна** с 455 USD заради силното търсене. Притесненията около дълговата криза в Европа продължават да движат цената на металите нагоре

По-малката безработица съживи пазарите в САЩ

Капиталовите пазари отвъд океана отчетоха повишение от над 1%, като по този начин сложиха край на разпродажбите, владели пазарите предходните две сесии. Положителната тенденция беше продиктувана от неочаквания спад при молбите за безработица в САЩ. Допълнително тласък на индексите дадоха и добрите финансови резултати на някои от щатските компании, листнати в тях. По данни на правителството на САЩ подадените молби за безработица през миналата седмица са намалели с 34 хил. до 435 хил. По предварителни изчисления на анализатори новопостъпилите молби за седмицата, приключваща на 20 ноември, трябваше да бъдат не по-малко от 435 хил.

Отделно от това правителството изнесе и доклад, в който се посочва, че покупките на жилища през октомври са се увеличили с 0.4% след ръст от 0.3% през септември. Добрите новини доба-

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

” **Широкият индекс S&P 500 отчете повишение от 1.34% до 1196.43 пункта**

виха към стойността на индустриалния индекс Dow Jones 1.12%, като го качиха до 11 160.49 пункта. Акциите, които изиграха най-силна роля за доброто представяне на измерителя, бяха тези на Boeing Co. и Caterpillar Inc. Производителят на самолети Boeing регистрира поскъпване на книгата си от 2.45%, като те се търгуваха за 65.16 USD. Производителят на оборудване за добив на руда Caterpillar също успя

да увеличи пазарната си капитализация с 1.91%, което изстреля цената до 84.21 USD. за акция. Още по-добро представяне направиха книгата на втората по големина компания за продажба на луксозни бижута Tiffany&Co. Акциите на компанията скочиха с 4.3% до рекордните 60.79 USD.

Причина за рязкото поскъпване беше финансовият отчет на компанията за третото тримесечие, в който се посочва ръст на печалбата до 55.1 млн. USD. Ръст от 4% постигна и най-големият онлайн магазин Amazon. Акциите на дружеството се търгуваха при цена от 174.76 USD. Другите два големи щатски индекса широкият S&P 500 и високотехнологичният Nasdaq Composite регистрираха дори по-голямо увеличение. При първия стойността му нарасна с 1.34%, достигайки 1196.43 USD, а вторият отчете покачане от 1.83% до 2540.56 пункта. □

► През последната седмица молбите за безработица в САЩ са намалели с 34 хил. и това се оказа благотворно за пазарите

Коментар

ОПЕК няма да променя квотите дори при цена от 100 USD/б

Цена на петрола от 100 USD/б няма да предизвика промяна в износните квоти на страните членки в ОПЕК. Това обяви генералният секретар на групата Абдула Салем ел Бадри пред Bloomberg. Все пак неговото мнение е, че до края на тази година на това ниво няма да бъде достигнато.

Според Бадри ОПЕК ще предприеме действия, ако пазарът усети физически дефицит на петрол. Ако обаче евентуален недостиг на суровината се дължи единствено на спекулативни сделки, тогава квотите няма да бъдат променени, тъй като тогава просто няма да има кой да купува добития петрол. Друго условие, при което квотите биха могли да бъдат повишени, е спад при запасите от петрол при развитите държави. В момента техните запаси са достатъчни да покрият търсенето за период от 59.9 дни. Увели-

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

” **На последната борсова сесия в Ню Йорк суровият петрол с доставка през януари се търгува за 81.46 USD/б**

чаване на износа ще има, ако количеството падне до стойности, необходими да покрият търсенето за 53 дни.

В момента ОПЕК произвежда 40% от световното потребление на петрол. Следващата среща на картела ще се проведе на 11 декември в Кито, Еквадор, и на нея ще се обсъждат производствените квоти на страните членки в съюза. Очакванията са срещата да

► По оценка на ОПЕК цена от 77-78 USD/б е най-добрата както за производителите, така и за потребителите

премине гладко, тъй като групата вече прие споразумение за съотношението на квотите още през 2008 г. и то ще бъде в сила и сега. От ОПЕК обявиха като най-добра цена както за потребителите, така и за производителите 77-78 USD/б.

На последната борсова сесия в Ню Йорк суровият петрол с доставка през януари се търгува за 81.46 USD/б, което е повишение с 0.26%. При януарските фючъри на петрола сорт Брент също имаше поскъпване от 0.46% до 83.63 USD/б. □

Цената на памука спря да пропада

Цената на памука се покачи с 2.65% в рамките на една сесия, с което се сложи край на тридневното поевтиняване, премахнало 10% от стойността на суровината. Причината за края на „черната“ серия станаха спекулациите, че търсенето на памук в Китай ще продължи да расте. Отделно от това анализаторите предвиждат спад в износа на страната от 5.5% до 6.36 млн. т в края на тази година.

Причината за дефицита от 3.7 млн. т, който ще стане факт в края на 2010 г. в Китай, са обилните дъждове и студеното време, които засегнаха силно новата

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

” **На борсата в Ню Йорк фючърсите на памука за март се котиряха за 2529.76 USD/т, което е повишение от 2.65%**

реколта в страната. На борсата в Ню Йорк фючърсите на памука за март се котиряха за 2529.76 USD/т. Независимо от загубите през последните две седмици цената на памука се е покачила с 48% от началото на годината. □

“РУЕН ХОЛДИНГ” АД, гр. Кюстендил, уведомява, че е публикувал на 23.11.2010 година в Комисията за финансов надзор и “БФБ-София” АД Консолидирания финансов отчет на дружеството за трето тримесечие на 2010 година. Желаящите могат да се запознаят с отчетите в седалището на дружеството, гр. Кюстендил, ул. “Оборище” 5, всеки работен ден от 9 до 17 часа.

Хонконг с държавна такса за охлаждане на имотите

За втори път от началото на тази година правителството въвежда такса за имотите

Правителството на Хонконг обяви нови мерки за охлаждане на прегрелия имотен пазар. Този път кабинетът въведе държавна такса при покупко-продажбата на имоти. Всеки, който препродава имот в рамките на 6 месеца след купуването му, трябва да плати 15% държавна такса. Процентът пада на 10% при препродаване след 6-12 месеца и на 5% от 12 до 24 месеца.

Спекулантите вълн

Целта е чрез тази такса да се охлади спекулативното търсене на имоти. Кабинетът реши да стопира изкуственото ръязко поскупване на имотите в резултат на нарастващото публично неодобрение и след предупреждението от страна на Международния валутен фонд, че е налице реална заплаха от надуването на имотен балон.

Втора стъпка

За втори път от началото на тази година правителството въвежда такса за имотите. През февруари управляващите вдигнаха държавната такса за луксозните имоти от 3.75 до 4.25%. С тази такса се облагат само сделките за имоти над 20 млн. хонконгски долара (2.6 млн. USD). Още тогава финансовият секретар на Хонконг Джон Цанг уточни, че ако няма ефект от него, след време с по-висок данък може да бъдат обложени и по-евтини имоти. Брокери коментираха, че мярката едва ли ще има особено влияние вър-

” МВФ предупреди, че е налице реална заплаха от надуването на балон

ху пазара. Ниските лихви по ипотеките и бумът на чуждите инвестиции надуха цените на имотите в Хонконг с 29%.

МВФ подкани Хонконг да обуздае високите цени на недвижимите имоти, защото прегряването може да се прехвърли от пазара на луксозни имоти към общия. Цените на луксозните имоти, в които живее мнозинството от населението, продължават да растат над възможностите на обикновения купувач. В доклада си от миналия четвъртък фондът посочва, че при по-осезаемо покачване на цените на имотите последващият спад може да бъде не само болезнен, но и продължителен.

Опасения

Страховете от прегряване се усилиха допълнително, след като Федералният ре-

зерв на САЩ обяви нова програма за стимулиране на американската икономика. Притокът на спекулативни финанси може да повлияе негативно на нестабилния имотен пазар на Хонконг.

По-рано този месец най-голямата имотна агенция в Хонконг - Centaline, отчете най-високата продажна цена за квадратен метър на недвижимо имущество в историята на града. Апартамент на 72-рия етаж в небостъргач в центъра, собственост на най-богатия човек в Хонконг Ли Ка-Шин, беше продаден за 338 млн. хонконгски долара, или 44 млн. USD.

Цените на имотите в Хонконг задминаха пика си по време на финансовата криза през 1997 г. Гъсто населеният седеммилионен град е известен с високите си цени на луксозните имоти и богатите си финансови магнати. Той е притегателен пункт за инвеститори, които искат да вложат парите си в сигурно място с висок стандарт на живот. Но има и такива, които са спекулативно настроени и търсят единствено печалба от покупко-продажбата на имоти.

15

▶ процента трябва да плати всеки, който продава имот в рамките на 6 месеца след покупката му

10

▶ процента става таксата при продажбата на имот 6-12 месеца след придобиването му

▶ Апартамент на 72-рия етаж в небостъргач в центъра на Хонконг беше продаден за 44 млн. USD.

СНИМКИ BLOOMBERG

Фамилия Коч отново е най-богатата в Турция

▶ Председател на борда на директорите на „Коч холдинг“ е Мустафа Коч

Доходът на 2200-те най-заможни домакинства тази година ще стигне 2.24 млрд. USD

Турската фамилия Коч, която е собственик на едноименния холдинг, е най-богатото семейство в страната. Това показва класация на местното издание на Economist на най-богатите хора в Турция. На второ място се нарежда фамилията Шахенк. А на трета позиция списанието е класирало семейство Юлкер.

Според изданието доходът на 2200-те най-богати домакинства в страната тази

година може да достигне 3.3 млрд. турски лири (близо 2.24 млрд. USD). За сравнение БВП на Турция за 2010 г. ще достигне 1.1 трлн. турски лири, което е около 748 млрд. USD.

„Коч холдинг“

Състоянието на семейство Коч се оценява на над 10 млрд. USD. Най-заможната турска фамилия, която през последните шест години е начело на класацията, управлява холдинг, в който влизат автомобилни, енергийни, петролни компании, дружества за управление на финанси, търговски фирми и компании от хранително-вкусовия сектор.

За 2009 г. оборотът на компаниите, които са под шапката на „Коч холдинг“, е достигнал 30.46 млрд. USD, а работещите са 68 514 души.

„Догус Груп“

Втората най-заможна турска фамилия е Шахенк, чието състояние се оценява на близо 10 млрд. USD. Тя притежава транснационалния холдинг „Догус Груп“. Компанията се управлява от Ферит Шахенк.

Дейността на холдинга отново е в най-различни направления - финанси, строителство, медии и туристически бранш. За миналата

година компаниите, собственост на „Догус Груп“, са реализирали близо 5.37 млрд. USD, а заетите са 28 хил. души.

„Юлкер Груп“, собственост на семейство Юлкер, е на трето място по богатство. Оборотът на компанията е между 7 и 8 млрд. USD.

„Сабаджъ холдинг“, който се занимава с управление на финанси, развива дейност в енергийния сектор, произвежда и търгува с гуми и бетон, също попада в класацията.

Благосъстоянието на 12-те най-богати фамилии в Турция се оценява на над 5 млрд. USD.

Инфлацията ще се ускори до края на 2010 г.

Левът ще поскъпва спрямо долара през последното тримесечие, прогнозираят финансовите играчи

Очакванията за икономическия растеж се подобряват, инфлацията ще се ускори до края на годината, лихвите по кредити и депозити ще продължат да падат. Това са основните обобщения в тримесечното издание „Финансов сектор: оценки и очаквания“ на Министерството на финансите. Оценките в него са направени на базата на прогнозите на банките, инвестиционните посредници, управляващите дружества и пенсионните компании за движението на основните макропоказатели.

Според играчите на финансовия пазар на българската икономика ѝ трябва устойчиво възстановяване, за да се възобнови притокът на чужди инвестиции.

Растеж

Очакванията за икономическия растеж през третото тримесечие на 2010 г. се подобряват значително спрямо тези за второто. Повишават се положителните и неутралните отговори. Сред играчите преобладава мнението, че икономиката ще ускори растежа си до края на 2010 г. Малко повече от половината анкетирани играчи от финансовия сектор са позитивно настроени за икономиката ни. Близко 71% от банките очакват ускоряване на растежа. От инвестиционните посредници 58.3% очакват също да е налице икономически подем. Управляващите дружества и пенсионните дружества остават сред най-песимистично настроените играчи. Те са доста предпазливи в оценките и повече от половината смятат, че ситуацията няма да се подобри.

Инфлацията

Прогнозите на финансовия сектор са, че инфлацията ще се ускори до края на 2010 г. Близко 65% от инвестиционните посредници очакват, че до края на 2010 г. ще се повиши индексът на потребителските цени. Същите са и прогнозите на пенсионните фондове и управляващите дружества. При банките 85% от анкетирани са категорични, че инфлацията ще се ускорява.

Валутен курс

През последното тримесечие щатският долар ще поевтинее спрямо лева, сочат прогнозите на банките, посредниците, управляващите дружества и пенсионните фондове. Нагласата на запитаните играчи коренно се е променила, след като само преди едно тримесечие те са смятали, че той ще

поскъпва.

50% от запитаните смятат, че левът ще поскъпне леко, 34.4% дават предпочитанията си за слабо поскъпване на долара, а 9.4% не очакват промяна на валутния курс. Останалите 6.3% от участниците са на мнение, че курсът ще се измени силно в ущърб на американската валута. Банките са най-песимистични по отношение на долара, като 71.4% от отговорите сочат поскъпване на националната ни валута, а останалите мнения са разпределени поравно между запазване на текущата разменна стойност и поскъпване на долара.

Близко 42% от инвестиционните посредници прогнозираят, че левът ще поскъпва и респективно доларът ще поевтинее. В същото време 33.3% от отговорите предполагат поевтиняване на лева. Единствено в тази група посредници се наблюдават мнения за силно понижение на стойността на долара - очакват го 16.7% от анкетирани. Управляващите дружества и пенсионноосигурителните дружества традиционно са нееднозначни в мненията си. Общото им очакване е за запазване на разменното съотношение на двете валути, а отговорите им са симетрични спрямо неутралното очакване. Съответно по 46.2% дават леко предимство за всяка от двете валути, докато останалите са за запазване на валутния курс.

Еврото поскъпва

Повечето посредници залагат на поскъпването на лева и евро до края на тази година. Техни прогнози в най-голяма степен са повлияни от несъгласието на много от големите икономисти в света с паричната политика на Федералния резерв в

САЩ и позицията на долара като основна резервна валута в световен мащаб. Освен това все още някои играчи се опасават, че може да има втора вълна на рецесия в американската икономика.

През последните няколко дни проблемите в Ирландия и финансовата помощ, която ще ѝ бъде отпусната, се отразиха негативно на евро.

Германският финансов министър Волфганг Шойбле коментира, че проблемите с Ирландия създават риск за еврозоната. По-късно говорителят на еврокомисаря за икономическите и валутните въпроси Оли Рен каза, че категорично институцията се разграничава от коментарите на Шойбле. Той подчерта, че няма риск за еврозоната въпреки проблемите в Ирландия.

Лихвени проценти

Според финансовите посредници спадът на лихвените проценти по депозитите и в трите основни валути ще продължи и през последното тримесечие на тази година. Повечето финансови посредници очакват лихвите в левове да се понижат си. Общото им очакване е евро да остане без промяна (56.3%). Банките са категорични, че понижението на лихвите в евро и левове ще продължи. Те обаче са разколебани по отношение на лихвите по доларовите депозити. Инвестиционните посредници нямат единно мнение, като 58.3% очакват цената на депозитите в левове да се понижи, докато същият процент смятат, че процентите по депозити в евро и долари ще останат непроменени. Управляващите дружества и пенсионноосигурителните компании са раздвоени с по 46.1% между възможността лихвените процен-

ти по левовите депозити да останат непроменени и другата - да се понижат. Респективно 69.2 и 53.9% от анкетирани в тази група имат неутрално очакване за цената на депозитите в евро и щатски долари.

Борса

Инвестиционните посредници очакват в края на годината борсовата търговия да се раздвижи и това да донесе повишение на индексите. Най-оптимистично настроени за повишаване на двата основни индекса, Sofix и BG40, са инвестиционните посредници, управляващите дружества и пенсионните компании. Те очакват ин-

дексите да нараснат. При банките 44% очакват, че Sofix и BG40 ще се качват през последните три месеца на годината. Същият процент банки очакват те да останат непроменени. Нито един финансов посредник не очаква някой от индексите да се повиши силно през последното тримесечие на 2010 г. □

„Повечето посредници залагат на поскъпването на лева и евро до края на тази година

„Инвестиционните посредници очакват в края на годината борсовата търговия да се раздвижи и това да донесе повишение на индексите

„Очакванията за икономическия растеж през третото тримесечие на 2010 г. се подобряват значително спрямо тези за второто

►Щатският долар ще бъде подложен на натиск и се очаква да поевтинее спрямо евро

ЕВРОПАРИ

И Созопол ще
иска европари

Община Созопол ще кандидатства за финансиране по програма "Регионално развитие" за възстановяване на Стария град. Проектът включва реконструкция на крепостната стена и кули, крайбрежни алеи и озеленяване на прилежащи пространства.

Интерес

137

► са проектите, погасени по процедурата за създаване и развитие на стартиращи иновативни предприятия, която бе прекратена във вторник

Фирмите в затруднение се отказаха от европарите

Заради късно обявената схема едва 4 фирми са поискали евросубсидии за консултанти. От МИЕТ очакваха над 100 кандидата

Само 4 фирми, които са изпаднали в затруднение заради финансовата криза, са кандидатствали за субсидии за консултантски услуги по Оперативна програма "Конкурентоспособност" (ОПК). Това показва справка на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ). От ведомството очакваха над 100 кандидати да проявят интерес към схемата, по която са предвидени около 1 млн. EUR, но надеждите им не се оправдаха. Най-големият грант, който могат да усвоят фирмите, е 380 хил. лв.

"Не губим парите. Просто тази част, която не успеем да усвоим, остава в бюджета на програмата и ще бъде пренасочена към други схеми, например за технологична модернизация на предприятията, за кльстър и т.н.", коментира Грета Добрева, директор на дирекция "Европейски фондове за конкурентоспособност" в МИЕТ.

Защо липсва интерес

Броят на кандидатствалите е "безумно" малък, казва и самата Добрева. Според нея причината за слабия интерес е, че повечето от компаниите, които са изпаднали в затруднение след 1 юли 2008 г., просто предпочитат да не предприемат оздравителни планове. От друга страна обаче, трябва да се има предвид и че стартът на схемата се забави изключително много, а и бе обявена без много голяма публичност.

Идеята, че ще има процедура за "закъсалите" фирми, бе анонсирана още в началото на годината, реалният ѝ старт бе през септември, а срокът за усвояване на парите - само до края на годината. От МИЕТ казват, че нямат вина за закъснението, проблемът бил в съгласуването на процедурата с Европейската комисия. За което всъщност отговорност имат не само от Брюксел, но и българ-

► Кандидатите са "безумно" малко, но няма да изгубим парите, те ще бъдат пренасочени към нови схеми, казва Грета Добрева СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

ските чиновници.

Кой е кандидатствал

Проектите на кандидатите все още не са отворени. Оценката им трябва да започне до края на седмицата. Това, което се знае към момента, е, че три от фирмите са от София, а една от Пловдив. След отварянето на офертите ще може да се каже и каква е общата сума, за която са кандидатствали, и от какви консултанти са преценили, че имат нужда, казват от МИЕТ.

На практика максималният грант, който може да усвоят 4-те фирми, е 380 хил. лв. Но това е само при условие, че всички те са средно големи, поискали са и са одобрени за максимум от 95 хил. лв. Средните

фирми може да получат от 36 хил. лв. до 95 хил., а малките - от 18 хил. до 45 хил. лв. Покриват се 90% от разходите по проекта, свързан с осигуряване на консултантска помощ, а останалите са за сметка на бенефициента. Компаниите може да се възползват от консултации за реструктуриране на дейността на кандидата, за финансов мениджмънт и контролинг, за

оценка на риска, обучение на персонала за работа по време на криза и др.

Какво да очакваме

До края на годината предстои да бъдат обявени още 7 нови схеми по ОПК на стойност 291 млн. лв. (вж. карето). Сред тях преобладават тези, свързани с иновативни дейности. "Схемите, свързани с иновации, са ни слабата част", признава

Добрева. По думите ѝ основната трудност досега е, че концепцията и подходът не са били изяснени напълно, тъй като не са получили и очакваното съдействие, коментари и насоки от хората, които реално се занимават с иновации.

През 2011 г. пак иновациите ще бъдат на фокус. За тогава са планирани 10 нови процедури за близо 336 млн. EUR. За второ-

то тримесечие е заложена и дълго чаканата схема за въвеждане на ВЕИ в предприятията, както и тази за енергоспестяващи технологии. Стартът им е свързан и с подписване на меморандум с Европейската банка за възстановяване и развитие, която ще окаже експертна помощ за начина на изпълнение на енергийните схеми.

Дарина Черкезова

Очаквайте Новите схеми до края на годината

► Технологична модернизация в малки и средни предприятия - 98 млн. лв.

► Създаване и развитие на бизнес инкубатори - 35 млн. лв.
► Подкрепа за предприятия и кооперации на хора с увреждания - 19 млн. лв.
► Разработване на иновации от стартиращи предприятия - 40 млн. лв.

► Подкрепа за внедряване в производството на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги - 49 млн. лв.

► Създаване на нови и укрепване на съществуващи технологични центрове - 40 млн. лв.
► Създаване на нови и укрепване на съществуващи офиси за технологичен трансфер - 10 млн. лв.

Промени към по-добро, дано и за дълго

Преглед Европрограми

► 2010 г. е към края си и обикновено по това време се правят равностметки за всичко свършено или несвършено през годината. Това е и формалният повод в „Пари“ да публикува в следващите няколко броя преглед на програмите, финансирани със средства от европейските фондове. Целта е да бъдат открити добрите практики и промени, но и недостатъците и липсата на напредък, така че в края на следващата година резултатите да бъдат по-добри. Анализите ще бъдат подготвени от консултанти и експерти в съответната област. Вече бяха публикувани прегледи на Оперативна програма „Конкурентоспособност“ и Програмата за развитие на селските райони. Днес представяме Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, а в следващия брой - Оперативна програма „Околна среда“.

Да се намерят адекватни стимули за бизнеса - това е голямото предизвикателство пред програмата за развитие на човешките ресурси

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР) има изключително важна цел - да подобри качеството на живот на българите. Затова и парите от нея се отпускат за европроекти, които трябва да доведат до висока заетост, по-висока производителност, по-добро образование (а в някои от случаите дори и за да се осигури достъп до образование). Целта и средствата са добри, но невинаги и резултатите. Факт е, че към момента бенефициентите се изправяха пред редица проблеми. Факт е, че това не само саботира основната идея на програмата - „по-добро качество на живот на българите“, но и основната цел на правителството - по-добро усвояване на евросубсидиите. И също така е факт обаче, че през изминаващата 2010 г. бяха направени редица промени

към по-добро, ускориха се разплащанията, обявиха се нови важни и навременни схеми. Остава да се надяваме тази положителна тенденция да се запази за по-дълго време.

От „лошата“ 2009 към добрата 2010 г.

2009 г. бе третата от старта на ОПРЧР и въпреки това тя бе приключена с отчайваща статистика. Договорените средства бяха само 21% от бюджета на програмата, а реално платените - около 3%. Не можем да кажем, че тогава имаше само един проблем - слабо разплащане. Към него трябва да добавим и изключително сложните условия за изпълнение на проектите, които понякога ги правеха неизпълними. Освен това имаше и силно забавяне както при оценка на подадените проекти, така и при одобрението на отчетите за изпълнение. Причината за всичко това, от една страна, бяха несъвършенства в нормативната уредба, но от друга (и то основна) - недостатъчният административен капацитет и неефективното използване на регионалните звена. През тази „черна“ година

► Интересът към ваучерите за обучения на заети лица доведе до удвояването на евросубсидиите, предназначени за тази цел

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

се появи и доклад от одит на Европейската комисия (ЕК), който бе установил, че голяма част от допуснатите от бенефициентите пропуски се дължат или на недостатъчната информация, или на начина, по който тя им е била предоставена от държавните органи, свързани с програмата.

На фона на този „старт“ за 2010 г. трябва да се отбележи, че една година по-късно картината е значително подобрена. Към момента програмата е с най-много сключени и изпълнявани договори. Общата стойност на средствата, за които са подписани договори, е 58% от цялата сума по програмата. Особен напредък се наблюдава при плащанията към бенефициентите, които възлизат на 169 млн. лв., или малко над 7%.

Надеждите са, че догодина този темп ще бъде запазен. До средата на 2011 г. се планира да се договорят около 85% от парите по програмата. Предвижда се на Комитета за наблюдение на програмата на 30

ноември да се реблокира цялото портфолио с конкретни мерки, с което ще се осигури достъп до значителни средства.

Революцията на ваучерите

През 2010 г. бе направена важна революция - въведен бе ваучерният механизъм за финансиране на обученията на заети и безработни. По този начин се предприе нов подход - премина се от т.нар. грантови схеми, по които се кандидатства с отделни проекти на малка стойност, към големи програми с национален обхват. Това доведе до осигуряването на директна подкрепа за хората от целевите групи и в същото време намали административното бреме за общините и бизнеса. Тези стъпки се оказаха особено важни в условията на криза, тъй като позволиха в много кратки срокове да се започне реализирането на конкретни мерки, свързани със запазването на заетостта и осигуряването на работни места. Интере-

сът към ваучерните схеми е огромен, а механизъмът бе оценен като пример за добра практика и от самата ЕК. Остава през следващата година да се проследят и резултатите от реалното изпълнение на схемите и да се оцени механизъмът за администриране на ваучерите от ваучерните оператори.

Настройване на системата

Положителни резултати имаше и по отношение на облекчаването на процедурите за кандидатстване и изпълнение на проектите. Това е пряко свързано и с оптимизацията на системата от нормативни актове, които са свързани със сферата на европейското финансиране. През 2010 г. например бяха променени редът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (ПМС №121), правилата за разходване на средствата по ОПРЧР (ПМС №180) и условията за определяне на изпълнители от страна на бенефициентите (ПМС №55). Всичко това доведе до по-висока прозрачност при усвояването на средствата по програмата и до ускоряване на процедурите по изпълнение на проекти.

Позитивна тенденция са и усилията на управляващия орган на програмата - Министерството на труда и социалната политика, за повишаване на административния капацитет на звената, които отговарят за ОПРЧР. Увеличен бе и броят на служителите в междинните звена - Агенцията по заетостта, Агенцията за социално подпомагане и Министерството на образованието, младежта и науката. Освен това се вземат и допълнителни мерки за подготовката и обучението на кадрите в съответните

„Ваучерната система осигури директна подкрепа за заетите и безработните и в същото време намали административното бреме за общините и бизнеса

администрации.

Предизвикателство в бъдеще време

Голямото предизвикателство пред изпълнението на оперативната програма обаче си остава намирането на адекватни стимули за бизнеса, за да може да се продължи процесът на запазване и създаване на нови работни места.

За да се усвоят средствата по програмата, е необходима и радикална промяна в отправната точка към бенефициентите. Сегашните правила са базирани на презумпция за виновност на бенефициента и неговото желание априори да злоупотреби с договорената безвъзмездна помощ. Това обаче води до изключително нисък интерес към грантовите схеми.

Така че хубаво е, когато 2010 г. приключва сравнително добре, но това не означава, че през 2011 г. нищо не може да се промени. Към по-добро естествено. Никой не иска да се връщаме към резултатите и проблемите от предходните години.

Деница Николова,

менеджър „Европейски проекти“ в консултантската компания EU Consult

Визитка Коя е Деница Николова

► Деница Николова е мениджър „Европейски проекти“ в консултантската компания EU Consult, която е специализирана в подготовка и управление на проекти за безвъзмездно финансиране от националните и европейските фондове.

► Член е на управителния съвет на Българската асоциация на консултантите по европейски проекти и ръководител на експертна работна група по Оперативна програма

„Развитие на човешките ресурси“.

► От 2001 г. се занимава с проекти, финансирани от ЕС и други фондове в България, първоначално в неправителствена организация, а от 2005 г. като бизнес консултант.

► В практиката си има повече от 80 успешно финансирани и реализирани проекта в различни области, финансирани по програми като ФАР, USAID, USEPA, както и такива, свързани със структурните фондове на ЕС.

► Завършила е „Туризъм“ в СУ „Св. Климент Охридски“ и „Управление на международни проекти“ в УНС.

IT компаниите с по-ниски обороти, но са оптимисти за 2011 г.

Разходите за IT през настоящата година спадат в глобален мащаб, но се очаква плавен ръст до 2014 г.

Втора поредна година на спад в оборотите, макар и с известно забавяне, очакват 500-те технологични компании в България, които работят с крайни клиенти.

Това показват резултатите от изследване на IT пазара у нас през 2010 г., направено от независимата агенция за бизнес изследвания и анализи CBN Pannoff, Stoytcheff & Co. В анкетата са взели участие дилърски фирми от 19 града в България с общо над 80 млн. лв. продажби и 785 служители.

Продажби

Най-рязък е спадът на продажбите на компютърен хардуер както в София, така и в по-малките градове. За догодина обаче фирмите са настроени оптимистично, става ясно от доклада. Компаниите, които са в столицата, са по-позитивно настроени от конкурентите си в провинцията.

Точно обратна е ситуацията при бизнеса с консумативи, където бизнесът извън столицата се чувства малко по-комфортно. Въпреки това обаче фирмите от този сегмент очакват спадът в продажбите да се задържи.

Що се отнася до продажбите на софтуер, компаниите от столицата са в по-добра позиция, докато на по-малките пазари в страната спадът в приходите се очертава да бъде неизбежен през тази година, смятат от CBN България. Единственият сегмент в бизнеса на технологичните компании, в който се очакват гарантирани добри новини, са услугите. Там показателите са позитивни вече две години, като същото се предвижда и за 2011 г.

Онлайн търговия

Изненадата в проучването е, че за първи път от 2004 г. насам относителният дял на направените през интернет поръчки към вносителите в столицата намалява. Личният контакт, даващ възможност за договаряне на по-изгодни цени и условия, очевидно надделява в София, докато тенденцията за страната е точно обратна, смятат анализаторите. Продаж-

” **Що се отнася до продажбите на софтуер, компаниите от столицата са в по-добра позиция от тези в по-малките градове. Най-силно засегната през 2010 г. ще бъде Западна Европа, където приходите от IT ще паднат с 3.3%**

бите на технологичните компании през интернет на IT продукти като цяло се увеличават, но се забелязва и фактът, че броят на фирмите с електронни магазини намалява, вместо да расте.

Очевидно малките обороти по време на кризата са направили нерентабилни разходите за поддръжка на сайтове за продажби, казват от CBN.

Ситуацията в Европа

Анализаторската компания Gartner публикува прогнозите си за глобалните разходи за IT за тази година и за 2011 г. в пазарите от региона на Европа, Близкия изток и Африка (EMEA). Според техните проучвания бюджетите за информационни технологии ще се повишат в този регион след две години на спад. Отделно Азиатско-Тихоокеанският регион, който се забави заради глобалната криза, също се очаква да увеличи разходите си за IT в условията на продължаващи ръстове в икономиките на Китай, Индия и други страни от региона.

Глобален ръст

Разходите за IT в глобален мащаб ще достигнат 2.4 трлн. USD през 2010 г., което представлява повишение от 2.4% в сравнение с миналата, сочат резултатите на Gartner. Очаква се бюджетите да се повишат с още 3.1% през 2011 г., за да достигнат 2.5 трлн. USD. От компанията обаче смятат, че пазарът на информационни

технологии ще се развива относително бавно, като до 2014 г. разходите ще стигнат само до 2.8 трлн. USD. Европа, Близкия изток и Африка (EMEA) дърпат средното равнище за света надолу за тази година, но следващата ще отчетат позитивно развитие, изчисляват от Gartner.

Разходите за IT (включващи хардуер, софтуер, услуги и телекомуникации) ще паднат с 2.1% до 784.8 млрд. USD през тази година, казва Петер Сондергаард, вицепрезидент и ръководител на глобалните проучвания в анализаторската компания.

Въпреки кризите в някои държави като Гърция, Ирландия, Италия, Испания и Португалия обаче регионът EMEA ще отчете ръст от 1.3% през следващата година и продажбите ще стигнат 795.2 млрд. USD. Резултатите на компанията показват, че най-силно засегната през 2010 г. ще бъде Западна Европа, където приходите от IT ще паднат с 3.3%.

Причините

Виновниците за свиване-

” **Най-рязък е спадът на продажбите на компютърен хардуер както в София, така и в по-малките градове**

то на IT пазара в региона EMEA тази година са местните и националните правителства, които са орязали разходите си за IT с 2.8% до 139.6 млрд. USD. Ситуацията в региона леко се различава с тази в България. Според сметките на Gartner харчовете за IT услуги ще бъдат най-силно засегнати, спадайки с 5.6% до 234 млрд. USD. Разходите за хардуер, от друга страна, ще се увеличат с 4.6% за годината и ще стигнат 79.4 млрд. USD. Причината е, че различни компании ще заменят IT системите си и мрежи, които вече са на три, четири или пет години.

Азиатски успехи

Очаква се разходите за IT

в Азиатско-Тихоокеанския регион да се повишат с 10.6% до 290.2 млрд. USD, след като се бяха свили с 1.3% през 2009 г. Ръстът в този пазар ще се забави леко през 2011 г., вдигайки се само със 7.6% до 312.6 млрд. USD. “Следващата година забелязваме забавяща се тенденция в азиатския ръст, но е малко вероятно това да се превърне в проблем, а някои държави, като Китай и Индия, не показват сигнали на забавяне”, пояснява Сондергаард. Австралия, която от своя страна нямаше същите икономически проблеми като САЩ и Европа, също очаква ръст от 10.8% до 49.6 млрд. USD през 2010 г., но тази тенденция ще се забави доста по-бързо, отколкото в Китай или Индия. Gartner очакват разходите за IT в Австралия да се повишат едва с 2% през 2011 г. От анализаторската фирма още не са обявили предположенията си за Северна Америка и САЩ, но все пак казват, че до 2012 г. разходите за хардуер в Азиатско-Тихоокеанския регион ще задминат тези в Северна Америка.

Пламен Димитров

2.4

▶ трлн. USD ще гостузнат разходите за IT в глобален мащаб през 2010 г.

Google TV - сливането на интернет и телевизията

Интернет гигантът пуска платформа за онлайн съдържание през телевизор, опитвайки се да стъпи на поредния нов пазар

299

► USD струва първият сет топ бокс, използващ платформата Google TV

Ако попитаме хората от Google с какво точно се занимават, те ще ни отвърнат простиичко "правим интернета по-добър". През цялото си съществуване гигантската корпорация е работела и продължава да работи върху неизброимо количество проекти, някои от които така и не виждат бял свят на реалния пазар. Един от най-големите проекти на компанията със сигурност е сайтът за онлайн споделяне на видео YouTube, който Google закупи през ноември 2006 г. и постоянно надграждат оттогава. Този сайт обаче има един проблем - затворен е в интернет. Това на пръв поглед може да не изглежда като някакъв особено строг затвор, но компанията от Маунтин Вю винаги е целяла да излезе от пазарите, които доминира, и да се опита да завладее нови територии. Затова никой не се изненада особено, когато през май тази година корпорацията обяви новата си платформа Google TV, с която възнамерява да прелее и към телевизионния пазар.

46

► инча е размерът на екрана на най-големия Sony Internet TV

По-добро бъдеще за телевизията

"Целта е да срещнем телевизията с интернет", каза Риши Чандра, главен продуктово мениджър на Google, при обявяването на новата платформа. "Продуктът ще промени бъдещето на телевизията", добавя уверено и Вик Гундотра, вицепрезидент на инженерната дейност в компанията. Ентузиазмът им е обясним, макар и бъдещето на платформата все още да е неясно. На практика тя представлява сет топ бокс - устройство, което се свързва към външен източник на сигнал и превръща този сигнал в съдържание, което може да се гледа на обикновен телевизор. На демонстрацията през май беше показано как Google TV слага поле за търсене в екрана на телевизора, чрез което потребителят може да търси както в програмата на телевизията, така и в интернет. Платформата разполага с портал за навигация, който събира автоматично любимите програми на зрителя, както и предлага ново съдържание, което смята за подходящо. Разбира се, тъй като говорим за Google, чрез

► Двата основателя на Google Лари Пейдж (вляво) и Сергей Брин имат достатъчно основания да са ентузиастични за новия си проект, но успехът на телевизионното им начинание Google TV съвсем не изглежда сигурен

устройството ще можете и просто да сърфирате из глобалната мрежа.

Устройства

Самите устройства обаче доста се забавиха - първият сет топ бокс, наречен Revue, беше произведен от Logitech и излезе на пазара в началото на миналия месец. Revue позволява на потребителя да организира, търси и гледа телевизионни канали, както и съдържание, намиращо се в други устройства или в интернет. Чрез технологията Harmony Link устройството може да се свърже не само с телевизор, но и с компютър и дори със смартфон. От Logitech казват, че потребителите харесват възможността да имат достъп до цялото си дигитално съдържание от телевизора си, което е един от големите плюсове на Google TV. Няколко дни по-късно

от Sony показаха и първия HD телевизор, базиран на платформата.

Съдържание

Разбира се, стартирането на Google TV без някакво съдържание не означава нищо. Интернет гигантът обаче, изглежда, добре е оползотворил последните седем месеца.

В началото на октомври беше обявено, че компанията ще си партнира с Netflix - онлайн каталога за филми, с музикалните сайтове Napster, Vevo и Pandora, с магазинът Amazon и телевизии като CNBC.

В допълнение Turner Broadcasting оптимизираха по-популярните си сайтове за разглеждане през Google TV, включително тези на CNN и Cartoon Network. Това са само част от партньорствата, но, разбира се, има и пропуски. Няма съдържание от ABC, Paramount или

направят същото, каквото направиха и със своята операционна система за телефони Android.

Компанията предлага бесплатна софтуерна платформа на производителите на устройства, а главната ѝ цел е да разшири своята рекламна империя.

В компанията смятат, че много от рецептите, които работят на пазара на реклами в интернет, е възможно да работят и в телевизията.

Нещо повече - тези телевизионни реклами от нов тип биха носили дори още по-големи печалби, защото технологията им позволява да бъдат силно персонализирани.

Така с по-малък брой реклами, но изпратени на определен човек предвид зрителските му предпочитания, ще може да се постигне по-добър ефект. От Google дори вярват, че ще дойде ден, в който потребителите ще очакват рекламите да бъдат насочени лично към тях.

Няма причини за бързана

Към момента Google TV показва единствено рекламите, които по принцип се появяват в телевизионните програми или в интернет страници. Платформата не разполага с допълнителни реклами - поне засега. От Google настояват, че в момента единствената им цел е да подобрят софтуера, за да е по-приятен за потребителите. Но е напълно логично в даден момент корпорацията да промени подхода си.

Те няма закъде да бързат - когато основите бъдат поставени и потребителската база стане достатъчно голяма, рекламодателите няма да има при кого другичко да отидат.

Пламен Димитров

Лично отношение

Мнозина смятат, че чрез Google TV хората от Маунтин Вю се опитват да

Фох, последната от които е най-големият продуцент на хитови телевизионни сериали в САЩ.

► Sony Internet TV, първият телевизор с висока резолюция, базиран на платформата Google TV

Визитка

Кой е Малкълм Гладуел

Малкълм Гладуел е журналист и автор на бестселърите „Повратната точка“ (2000) и „Проблясък“ (2005). Книгите на Гладуел представят неочаквани резултати от изследвания в социологията и психологията. Роден в Англия, Гладуел израства в Торонто, Канада, завършва история. Редовно пише за списание „Ню Йоркър“ и други издания. През 2000 г. списание „Тайм“ го включва в списъка на 100-те най-влиятелни личности. През 2007 г. печели награда за постижения в отразяването на социални въпроси от Американската социологическа асоциация.

Цифра на гения

10 000

► часа работа - по 20 часа седмично за 10 години - са нужни, за да станеш изключителен в това, което правиш, твърди Гладуел

Изключителни хора няма. Само изключителни обстоятелства

Последната книга на Малкълм Гладуел разглежда различната история на успеха

За едни Гладуел е гений, за други - несериозен популист. Във всеки случай авторът на „Повратната точка“ е превърнал задаването на необикновени въпроси в изкуство. Въпроси като защо самолетите, карани от корейски пилоти, катастрофират по-често и защо преуспелите адвокати от Ню Йорк са евреи, родени през 30-те в Бронкс или Бруклин.

Ще откриете отговорите на тези и много други въпроси в новата книга на Гладуел „Изключителните“ (Outliers), която се задържа на първо място в списъка с бестселъри на „Ню Йорк Таймс“ в продължение на 28 седмици и чиято българска премиера ще бъде тази вечер.

Пълна с множество истории и примери, тя се опитва да докаже, че необикновеният успех рядко е свързан с лични качества, а по-скоро с обстоятелства и дадености, които улесняват или възпрепятстват развитието на човека.

Големият талант на Гладуел е в това да свежда много сложни проблеми до много прости формули, твърди Манол Пейков, управител на „Жанет 45“ и издател на книгата. Според него книгите на Гладуел създават явление - свеждането на сложни социални процеси до базови мисловни изводи, които да бъдат разбрани от всеки. Тези изводи са много вдъхновяващи, споделя Пейков, защото показват неща, които са невидими за обикновения човек. Гладуел е един от малкото живи автори, на чието име е кръстено цяло движение - гладуелизъм, обяснява издателят.

Главната идея зад „Изключителните“ е, че има логика зад успеха на всеки човек и тя е повече свързана с обкръжението и шансовете, които получаваме, отколкото с високите коефициенти на интелигентност. Гладуел анализира живота на онези, които са се изстреляли на върха, като разглежда модели на развитие и търси връзки. Той подчертава, че тези хора действително притежават талант, който се среща веднъж на поколение, но за истински успех този

талант трябва да се появи „на правилното място в правилния момент“. Тезата му се разглежда в множество истории, анекдоти и примери, но е възможно читателят да се запита дали книгата му предлага нови заключения.

От Бил Гейтс до „Бийтълс“, от Кристофър Лангън (IQ 195) до бащата на атомната бомба - Гладуел показва, че за успеха е много по-важно какви шансове си имал, дори кои са дядовците и бабите ти. Книгата е посветена на баба му Дейзи и завършва с изследване на собствения му успех. Авторът проследява пътя на предците си от Ямайка до Англия и прави изводи как той е повлиял на развитието му.

Гладуел е интересен и защото дава много примери, които види като фокусник от ръкава си, обяснява Пейков. Всяка страница е изгъстрена с десетки примери от най-различни сфери на човешкото знание. Това прави книгата много увлекателна и лесна за четене, твърди издателят.

Книгата също разглежда ефекта на „демографския късмет“ и датата на раждане върху успеха. Гладуел

„Според Гладуел изключителните хора не са непременно гении, а хора, попаднали в правилните обстоятелства, отгледани са в правилната културна и социална среда и най-вече са съумели да се възползват от тази ситуация и са бачкали здраво

Манол Пейков,
издател на книгата

показва как предприемачите в САЩ, родени през 30-те години на миналия и поминалия век, имат голямо предимство, защото и двете поколения се развиват по време на икономически бум и демографски спад. Тоест това е време, в което училищните класове са малки, учителите са свръхквалифицирани, университетите търсят студенти и компаниите търсят служители.

Правилото за десетте хиляди часа се среща няколко пъти в книгата. Според

Гладуел, за да преминеш границата между „добър“ и „изключителен“ в работата си, трябва да се занимаваш с нея поне 10 хиляди часа. Авторът дава пример с програмистането в случая на Бил Гейтс или свиренето пред публика в случая на „Бийтълс“. При 20 часа на седмица това са 10 години. Но според автора най-важното е да имаш подходящите условия за това.

Много критици осъждат необективния и ненаучен подход на Гладуел. Според тях изборът на източници, подкрепящи теориите му, е тенденциозен, а статистическите данни - недостатъчни за такива генерални изводи. Други са на мнение, че Гладуел е открил важни тенденции, но изследванията му напомнят „лепенка“ върху проблем, който заслужава по-сериозно проучване. Някои от твърденията на Гладуел са спорни, но си заслужава да се мисли върху тях, коментира Пейков. Дори и да не се основават на революционни теории, живият разказ и заразителният ентузиазъм на автора ще ви увлекат, а може би дори и ще ви вдъхновят.

Теогора Мусева

Казуси

Хокейните играчи се раждат между януари и март

Гладуел прави анализ на рождените дати на успешните играчи в Канадската хокейна лига и установява, че близо 40% от тях са родени между януари и март. Обяснението на този факт е, че датата на деление, според която се влиза в първи клас, е 1 януари. Тогава между децата, родени в началото и в края на годината, има сериозна физическа разлика и по-едрите биват поощрявани в тренировките и натренирани с повече физически задачи.

Кой се страхува от корейски самолети

Гладуел забелязва, че много самолетни катастрофи на корейски авиолинии през 90-те години са причинени от човешка грешка. Авторът изказва тезата, че причината за това е културата на корейците, в която е заложено да не се противопоставяш на висшестоящи. Поради това корейците играят пасивна роля в пилотската кабина, докато американците са проактивни, нямат културни задръжки и оспорват решенията на авторитетите. Ето защо корейските авиолинии наемат независим консултант от различна култура, който има за цел да погуби взаимоотношенията между първия и втория пилот на самолетите.

Оризът ме накара

Една глава от „Изключителните“ е посветена на връзката между математическите способности на азиатците и ориза. Според автора отглеждането на ориз се свързва по много красив начин с математиката, тъй като в него има директна връзка между усилието и резултата. „Получаваш точно толкова от оризището, колкото вложши“, твърди Гладуел. Тъй като отглеждането на ориз е много по-трудоемък и изтощителен процес от отглеждането на пшеница например, азиатците са по-склонни да работят бързо и усърдно и да успеят в сурова дисциплина като математиката.

